

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
ДЕПАРТАМЕНТ ЗА БИОЛОГИЈУ И ЕКОЛОГИЈУ
Број: 01-19 /32
Датум: 18.04. 2019. год.
НОВИ САД

PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
DEPARTMAN ZA BIOLOGIJU I EKOLOGIJU TRG
DOSITEJA OBRADOVIĆA 2
21000 NOVI SAD

JAVNO PREDUZEĆE „PALIĆ-LUDAŠ”
Palić

**PROGRAM UPRAVLJANJA RIBARSKIM PODRUČJEM U
OKVIRU PP “Palić”
za PERIOD 2018.-2027. godine**

Novi Sad,
2018. godine

JAVNO PREDUZEĆE „PALIĆ-LUDAŠ”
Broj: 335
Дана 23.04. 2019. год
Palić

PROGRAM SAČINILI:

dr Branko Miljanović, van. prof.

dr Tamara Jurca, docent

Sonja Pogrmić, dipl.ekolog-master

Ivana Mijić Oljačić, diplomirani ekolog

Nemanja Pankov, saradnik

Aleksandar Bajić, doktorant

dr Jelica Simeunović

Odgovorni obrađivač

Dr Branko Miljanović, van. prof.

PMF

Departman za biologiju i ekologiju

Dr Goran Anačkov, van.prof.

Uvod

U skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda, član 3. stav 3.(„Službeni glasnik br. 128/2014.), Odlukom zaštićenog područja PP „Palić“ (Službeni list grada Subotice“, br. 15/13 i 17/13-ispravka, mišljenjem Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode (br. rešenja 03-2157/2 od 26.10.2016. godine) i odobrenjem Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine (br. 324-07-131/2017-17 od 19.05.2017.), Nadzorni odbor Upravljača zaštićenog područja PP “Palić“ na XXV sednici dana 06.10.2017. god. donosi Odluku o proglašenju ribarskog područja Palić na zaštićenom području PP „Palić“ .

Ribarsko područje Palić koristi se za rekreativni i sportski ribolov po Programu upravljanja ribarskim područjem Palić.

O sprovođenju ove odluke staraće se organizaciona jedinica Zaštita prirode/služba zadužena za sprovođenje mera zaštite, unapređenja i korišćenja zaštićenih područja kojima upravlja JP „Palić-Ludaš“.

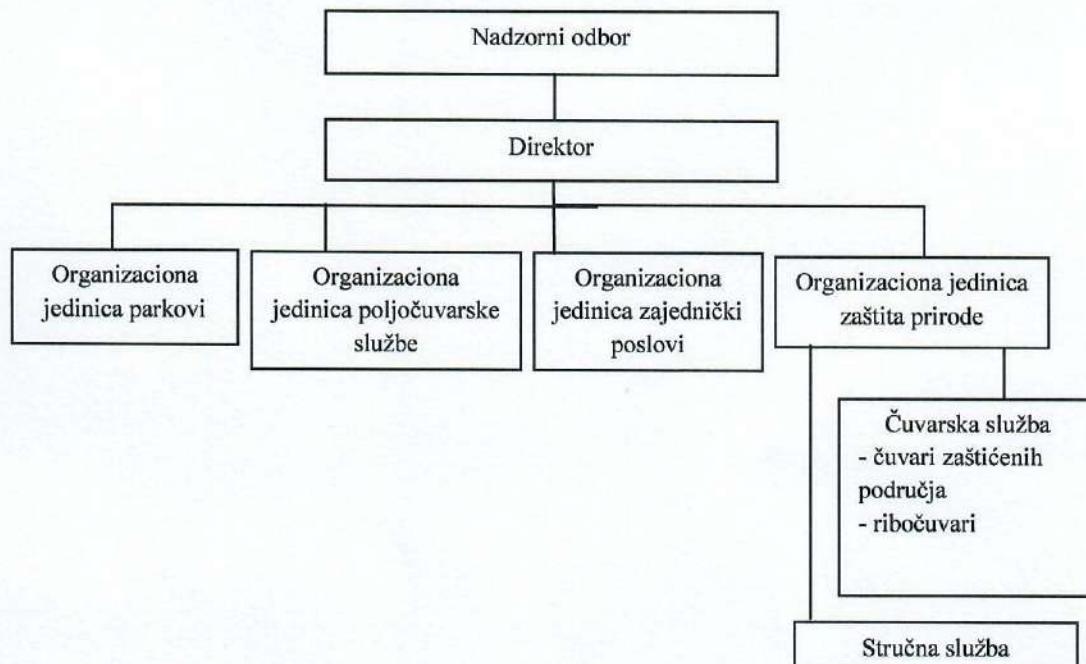
Program sadrži:

- 1) podatke o korisniku ribarskog područja;
- 2) podatke o ribarskom području;
- 3) osnovne hidrografske, hidrološke, biološke, fizičke, hemijske i druge karakteristike voda ribarskog područja i podatke o ekološkom statusu voda;
- 4) podatke o ribljim vrstama u vodama ribarskog područja, procenu njihove biomase i godišnje produkcije sa posebnim osvrtom na ribolovno najznačajnije vrste i zaštićene vrste;
- 5) uslove zaštite prirode;
- 6) vreme ribolova;
- 7) dozvoljene tehnike ribolova, opremu, alate i vrste mamaca kojima se može loviti na određenoj ribolovnoj vodi ribarskog područja;
- 8) mere za zaštitu i održivo korišćenje ribljeg fonda;
- 9) prostorni raspored, granice i mere za zaštitu posebnih staništa riba, kao i mere spašavanja riba sa plavnih područja;
- 10) program poribljavanja po vrstama i količini riba i vremenu i mestu poribljavanja;
- 11) dozvoljeni izlov ribe po vrstama i količini na osnovu godišnjeg prirasta ribljeg fonda; 12) uslove obavljanja ribolovnih aktivnosti i mere za njihovo unapređenje, uslove za obavljanje sportskog ribolova, kao i mere za unapređenje ribolovnog turizma na ribarskom području;
- 13) organizaciju ribočuvarske službe i broj ribočuvara;
- 14) procedure za otkrivanje i suzbijanje zagađivanja voda ribarskog područja;
- 15) program monitoringa ribarskog područja;
- 16) program edukacije rekreativnih ribolovaca;
- 17) ekonomske pokazatelje korišćenja ribarskog područja;
- 18) sredstva potrebna za sprovođenje programa upravljanja ribarskim područjem i način obezbeđivanja i korišćenja tih sredstava

1. PODACI O KORISNIKU RIBARSKOG PODRUČJA

Javno preduzeće „Palić-Ludaš“, Kanjiški put 17a Palić, je upravljač zaštićenih područja Specijalni rezervat prirode „Ludaško jezero“ (na osnovu Uredbe o zaštiti Specijalnog rezervata prirode „Ludaško jezero“ („Službeni glasnik RS“ br. 30/06) i Park prirode „Palić“ (na osnovu Odluke o proglašenju zaštićenog područja Park prirode „Palić“ („Službeni list Grada Subotice“ br. 15/13 i 17/13-ispravka).

Organizaciona struktura:

Sektor za zaštitu prirode obavlja poslove po Zakonu o zaštiti i održivo korišćenje ribljeg fonda.

2. PODACI O RIBARSKOM PODRUČJU

Ribarsko područje „Palić“ nalazi se na teritoriji opštine Subotica u sklopu zaštićenog područja Park prirode „Palić“, obuhvatajući parcele upisane u katastarske opštine Novi grad, Donji grad i Palić. Ukupna površina Parka prirode „Palić“ iznosi 712,36 ha, od čega je 702,8 ha (98,66 %) u javnoj svojini, 6,8 ha (0,96 %) u privatnoj svojini i 2,7 ha (0,38 %) u crkvenoj svojini.

Zaštitna zona Parka prirode "Palić" obuhvata površinu od 1698,13 ha.

Na području Parka Prirode "Palić" utvrđuju se režimi zaštite I, II i III stepena.

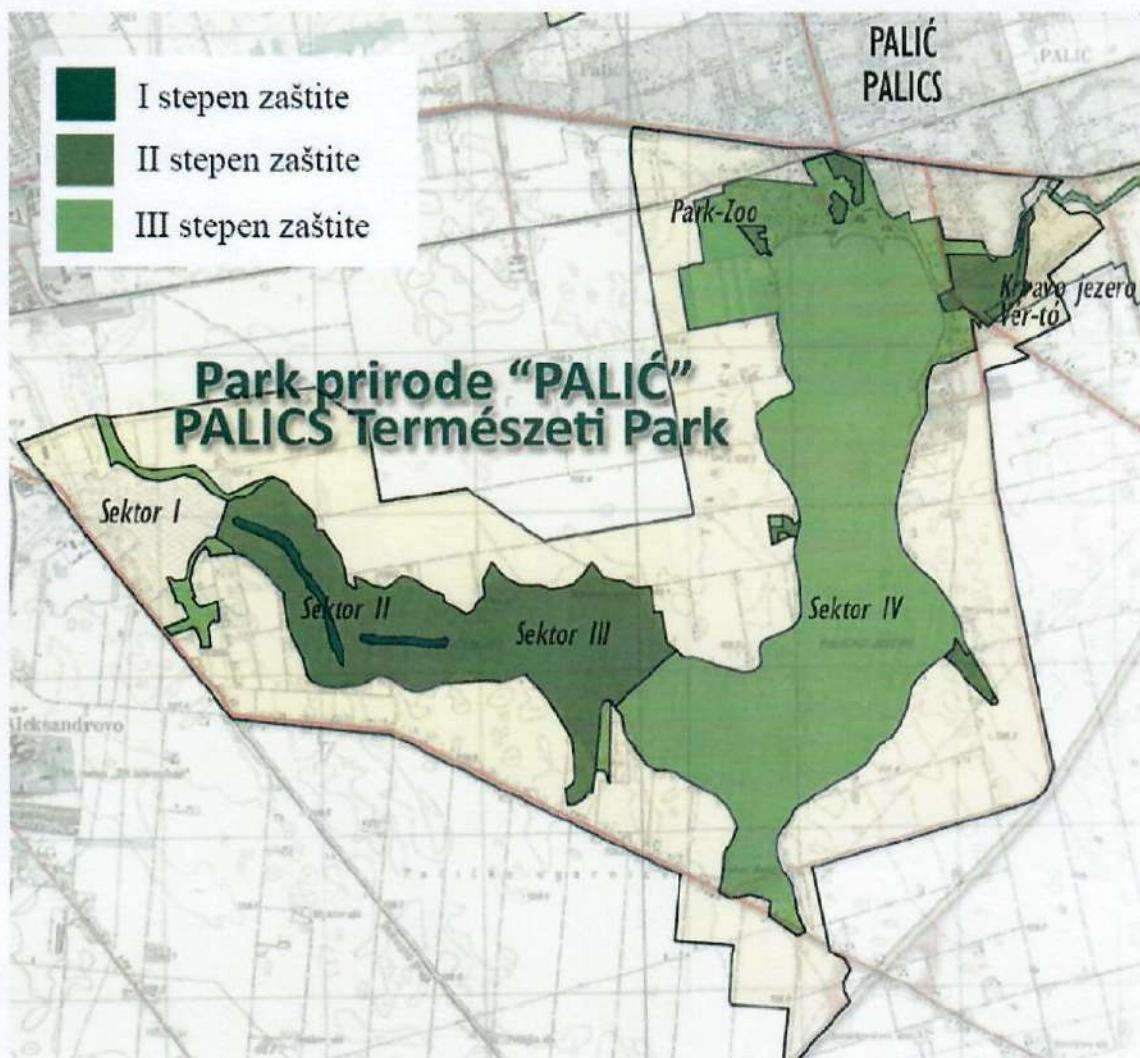
Režim zaštite I stepena, ukupne površine pet hektara, odnosno 0,7 % područja, obuhvata "Ptičja ostrva" - veštačka ostrva od nagomilanog mulja duž sredine Drugog sektora jezera Palić.

Režim zaštite II stepena, ukupne površine 216,24 ha, odnosno 30,4 % područja, obuhvata sledeće lokalitete: Drugi i Treći sektor jezera Palić, Malo pojilo, slatinu uz zapadnu obalu Četvrtog sektora, zabarenu depresiju kod kanala Tapše, Veliki park – jugozapad, Veliki park – severozapad i Krvavo jezero.

Režim zaštite III stepena, površine 491,12 ha, odnosno 68,9 % područja, obuhvata preostali deo zaštićenog područja koji nije obuhvaćen režimom zaštite I i II stepena.

Slika 1. Jezero Palić

Slika 2. Karta Parka prirode „Palić“ sa zaštitnom zonom

Opšte mere - zabrane i ograničenja - na području Parka prirode „Palić“

Na području Parka prirode „Palić“ zabranjuje se:

- 1) uznemiravanje, neplansko sakupljanje i uništavanje faune;
- 2) uništavanje i neplansko uklanjanje vegetacije i divlje flore, kao i narušavanje stanja nasleđenih hortikulturnih vrednosti i vredne dendroflore, parkovskog mobilijara i vrtno-arhitektonskih elemenata;
- 3) zamena sastojina autohtonih vrsta drveća alohtonim;
- 4) smanjenje zelene površine Velikog parka u odnosu na površinu definisana važećim prostorno-planskim dokumentima;
- 5) smanjenje postojeće dužine prirodne obale u Četvrtom sektoru Palićkog jezera;
- 6) upuštanje otpadnih voda bez sprovedene biološke faze prečišćavanja, u skladu sa zakonom i drugim propisima kojima se reguliše ova oblast;
- 7) prihranjivanje riba u jezeru;
- 8) radovi koji izazivaju trajne negativne promene hidrološkog režima zaštićenog područja ili kvaliteta vode jezera;
- 9) hemijsko i fizičko zagadivanje zaštićenog područja, otvaranje deponija, odlaganje opasnih materija i sl.;

10) izvođenje bilo kakvih aktivnosti koje nisu u skladu sa namenom prostora zaštićenog područja.

- Na području Parka prirode „Palić“ ograničava se:
- 1) sa električnim motorima, na ograničeni broj sezonskih turističkih plovila po planski utvrđenim linijama kretanja;
 - 2) unošenje i gajenje alohtonih vrsta, na vrste koje nisu invazivne u Panonskom regionu;
 - 3) pošumljavanje vlažnih livada, bara i pašnjaka, na ograničenu plansku obnovu autohtonih sastojina vrbaka i topola;
 - 4) paljenje vegetacije, na planske aktivnosti upravljanja;
 - 5) uređenje zelenih površina bez planske ili projektne dokumentacije, na saniranje lomova i izvala, odstranjivanje podrasta i oslobođanje stabala od puzavica;
 - 6) seča stabala sa dupljama, na period avgust-oktobar;
 - 7) pokrovnost četinarskih vrsta, na najviše 20% u zelenilu parcela ili blokova;
 - 8) kretanje, zaustavljanje i parkiranje motornih vozila na javnim zelenim površinama, na vozila službe održavanja parka, kao i vozila za potrebe snabdevanja koja se mogu kretati vremenski ograničeno i isključivo planski utvrđenim putevima;
 - 9) paljenje vatre na javnim površinama, na za tu svrhu predviđene lokacije;
 - 10) puštanje pasa na javnim zelenim površinama, na za tu svrhu namenjene površine, kao i lov na vremenski i prostorno ograničene slučajeve sanitarnog izlova;
 - 11) promena morfologije terena, na planske aktivnosti usmerene na poboljšanje ekoloških uslova staništa plitkih voda i priobalja.
 - 12) promena namene površina i izgradnja objekata, na potrebe revitalizacije prirodnih staništa i unapređenja stanja jezera, kao i na promene predviđene postojećim planskim dokumentima;
 - 13) uređenje obale za kupanje, na deonice obale utvrđene planskim dokumentima;
 - 14) postavljanje ograda u priobalnom zaštitnom pojusu, na urbanizovani deo četvrtog sektora (od vikend naselja do Riblje čarde), s tim da se za sitne životinje obezbedi prohodnost ograde;
 - 15) korišćenje vode iz jezera, na aktivnosti za poboljšanje stanja zaštićenog područja;
 - 16) ribolov, na planske aktivnosti sa ciljem održavanja povoljnog stanja ekosistema jezera i na rekreativni ribolov sa obale;
 - 17) kretanje čamaca na motorni pogon sa unutrašnjim sagorevanjem, na potrebe upravljanja;
- kretanje čamaca

Režim zaštite I stepena - stroga zaštita, sprovodi se na zaštićenom području ili njegovom delu izuzetnog i praktičnog značaja, kojim se omogućava očuvanje staništa i životnih zajednica, u uslovima divljine. Stroga zaštita je propisana na tzv. „Ptičija ostrva“ na II sektoru jezera radi očuvanja gnezdećih populacija retkih i ugroženih vrsta ptica.

Mere za režim zaštite I stepena

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena zabranjuje se korišćenje prirodnih resursa i izgradnja objekata i ograničava se:

- 1) kretanje posetilaca, na naučna istraživanja i kontrolisanu posetu radi stručne edukacije;
- 2) radovi i aktivnosti na sprovođenje sanacionih i drugih neophodnih mera u slučaju elementarnih nepogoda i udesa, pojava biljnih i životinjskih bolesti i prenamnožavanja štetočina.

Režim zaštite II stepena sprovodi se na delu zaštićenog područja sa delimično izmenjenim ekosistemima velikog naučnog i praktičnog značaja. Ovde su moguće upravljačke intervencije u cilju restauracije i revitalizacije ili usmeravanja sukcesija. Mogući su kontrolisani vidovi tradicionalnog korišćenja prirodnih resursa (seča trske, košenje, ispaša, pčelarenje), odnosno tradicionalne delatnosti koje tokom svog odvijanja nisu ugrozile primarne vrednosti prostora.

Režim zaštite II stepena obuhvata drugi sektor jezera, koji treba trajno da obezbeđuje poboljšanje kvaliteta vode koja stiže sa prečistača u skladu sa ekološkim osobinama plitkih stajačih voda. Vodeno ogledalo takođe ima ulogu tampon zone oko ptičijih ostrva. Treći sektor jezera ima centralnu ulogu u očuvanju sukcesijskog niza životnih zajednica jezera, od močvarnih livada do otvorenog vodenog ogledala. Obezbeđuje prostor za razmnožavanje, ishranu i migraciju ptica. Od terestričnih staništa režimom zaštite II stepena su zaštićeni ostaci prirodnog staništa na kojim je utvrđeno prisustvo strogog zaštićenog vrsta vodozemaca, gmizavaca ili ptica. To su ostaci slatina na tri lokaliteta, po jedan fragment stepske (jedini lokalitet na kojem je utvrđeno prisustvo strogog zaštićenog stepskog guštera (*Podarcis taurica*) i zabarene hidrofilne šumske vegetacije (za veći broj vodozemaca i ptica jedino i poslednje stanište u okruženju). Takođe su pod ovim režimom izdvojeni delovi velikog parka, najznačajniji za očuvanje retkih i ugroženih vrsta.

Ekološki koridori (kanal Tapša, kanal između Palića i prvog jezera. Krvavo jezero do kanala Palić-Ludaš kao i početna deonica kanala), neophodni za očuvanje integralnosti zaštićenog područja, takođe su zaštićeni režimom zaštite II stepena.

Viši stepen zaštite ekoloških koridora i staništa strogog zaštićenih vrsta se zasniva na potrebi da se ove male prostorne celine izdvoje iz građevinskog područja banjskog prostora kao prostori čija je prvenstvena namena zaštita biodiverziteta. Zakonsku obavezu povezivanja zaštićenih područja u ekološku mrežu propisuju članovi 38, 39 i 40 Zakona o Zaštiti prirode a mere zaštite koridora su propisane Uredbom o ekološkoj mreži (Sl. Glasnik RS broj 102/2010.) Na taj način se obezbeđuje zaštita staništa strogog zaštićenih vrsta koje predstavljaju temeljnu vrednost zaštićenog područja, u skladu sa zakonskim propisima.

Mere za režim zaštite II stepena

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena, pored opštih mera – zabrane i ograničenja - ograničava se i:

- 1) izgradnja objekata, uključujući i molove, na one u funkciji upravljanja;
- 2) izgradnja objekata na javnom zelenilu, na one koji neće dovesti do smanjenja procenta zelenih površina u odnosu na veštačke;
- 3) kretanje čamaca, na potrebe upravljanja i prostorno i vremenski ograničenu edukaciju;
- 4) sportski ribolov, na 30% ukupne dužine linije obale uz ovaj režim i na određene deonice obale u skladu sa prisustvom osetljivih vrsta i stanišnih tipova;
- 5) kretanje posetilaca i vozila, na (za tu svrhu) predviđene staze i puteve;
- 6) turističke aktivnosti na jezeru, na prostorno i vremenski ograničene vidove eko- i seoskog turizma;
- 7) postavljanje plovnih objekata, na one koji su predviđeni projektima zaštite ugroženih vrsta;
- 8) upotreba hemijskih sredstava, na primenu za potrebe upravljanja;
- 9) unošenje alohtonih vrsta, na prostor Velikog parka i na područja na kojima se vrši biomanipulacija za poboljšavanje stanja područja;
- 10) zaštita obale obalotvrdom, na najviše 10% dužine obale;
- 11) izgradnja rekreativnih staza/površina i postavljanje infrastrukturnih vodova na zelenim površinama, na obnavljanje postojećih;
- 12) upotreba pesticida, na biološke preparate.

Režim zaštite III stepena se sprovodi na delu zaštićenog područja sa delimično izmenjenim ili izmenjenim ekosistemima od naučnog i praktičnog značaja. U ovom stepenu zaštite može je selektivno I ograničeno korišćenje prirodnih resursa I prostora uz potrebnu infrastrukturu I drugu izgradnju, koje je uskladeno sa vrednostima, potencijalima, kapacitetima I potrebama zaštićenog prostora. Režim zaštite III stepena obuhvata turistički (IV) sector jezera, priobalni poja prvog sektora , šumske zasade uz obalu koji mogu da postanu delovi turističkih ili rekreativnih staza, kao I najveći deo kopnenog dela zaštićenog područja. Radi zaštite integralnosti I funkcionalnosti jezerskog ekosistema, priliko planiranja prostornog rasporeda aktivnosti, neophodno je priminiti zonalni raspored turističkih I drugih sadržaja.

Mere za režim zaštite III stepena

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena, pored opštih mera – zabrane i ograničenja - ograničava se izgradnja molova, na utvrđene tipske molove od prirodnog materijala, kao i na planski određene deonice obale, uz očuvanje blokova priobalnih tršćaka minimalne dužine od 300m.

Zaštitna zona

Revizija zaštićenog područja je samo delimično uspešna, jer priobalni pojas jezera, koji igra ključnu ulogu u ekološkim procesima jezerskog ekosistema nije uključen u granice Parka prirode. Zastareli kartografski podaci i dominacija privatnih parcela otežava proširenje granica na ovaj pojas. Zbog značajnih uticaja urbanog i poljoprivrednog okruženja na jezeru i na ostale tipove staništa definišu se mere zaštite za zaštitnu zonu, u skladu sa Uredbom o ekološkoj mreži Republike Srbije (Sl. Glasnik broj 102/2010). Najvažnije mere potiču iz primene principa zoniranja aktivnosti unutar zaštitne zone i iz potrebe formiranja zelenog tampon - pojasa, koji je predviđen Generalnim planom Subotice-Palić do 2020. Godine (Sl. List opštine Subotica, broj 16/2006, 17/2006 i ispr. 28/2006).

Revizijom je došlo do proširenja zaštitne zone na dva lokaliteta. Cilj proširenja zaštitne zone kod Krvavog jezera i sa zapadne strane petlja autoputa je potreba zaštite kvaliteta vode jezera. Namena prostora na obe lokacije podrazumeva i aktivnosti koje mogu da ugrožavaju kvalitet vode jezera putem zagadjenja podzemnih voda i/ili zemljišta u zoni neposrednog uticaja na jezero. Principom zonalnosti se određuje prostor i raspored objekata i aktivnosti radi smanjenja potencijalnih negativnih uticaja.

Mere za zaštitnu zonu

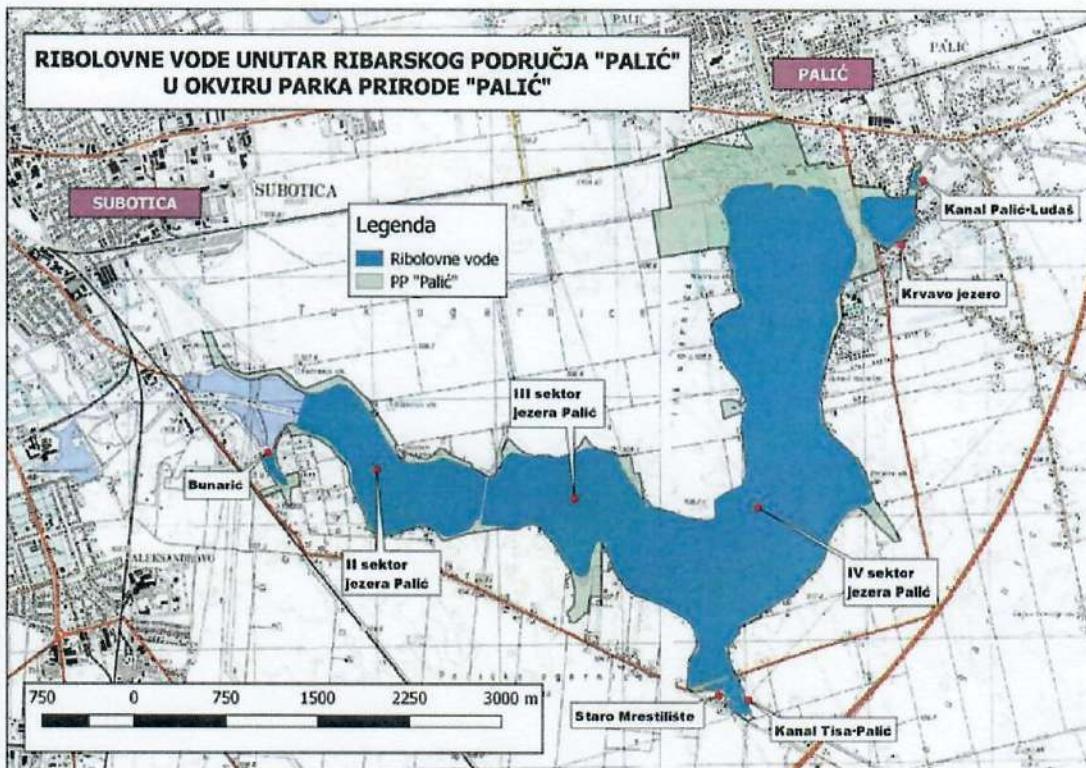
U zaštitnoj zoni Parka prirode „Palić” zabranjuje se:

- 1) podizanje industrijskih i drugih objekata i izvođenje radova koji narušavaju ekološki ili vizuelni integritet područja;
- 2) izvođenje radova koji negativno utiču na hidrološki režim zaštićenog područja ili na kvalitet vode jezera;
- 3) hemijsko i fizičko zagadivanje, otvaranje deponija, odlaganje opasnih materija i sl.;
- 4) izgradnja novih puteva sa tvrdom podlogom u pojasu od 50m od obale jezera, ukoliko u neposrednoj blizini postoje osetljiva staništa zaštićenih vrsta.

U zaštitnoj zoni Parka prirode „Palić” ograničava se:

- 1) unošenje i gajenje alohtonih vrsta, na vrste koje nisu invazivne u Panonskom regionu;
- 2) gazdovanje klonskim topolama i drugim alohtonim vrstama, na ukupnu površinu ne veću od 10% prostora;

- 3) planiranje turističkih i drugih sadržaja koji su potencijalni izvori povišenog nivoa buke, vibracija i/ili uznemiravanja živog sveta osvetljavanjem, kao i lov, na rastojanje veće od 200m od obale, izuzev severoistočnog urbanizovanog dela banjskog prostora;
- 4) podizanje zgrada za stanovanje, ugostiteljstvo i turizam, na rastojanje veće od 100m od obale jezera, a izuzetno na rastojanje veće od 50m pod uslovom da se objekti priključuju na javnu kanalizaciju ili je obezbeđeno prečišćavanje otpadnih voda u skladu sa propisima kojima se reguliše prečišćavanje otpadnih voda;
- 5) izgradnja sportskih terena koji služe aktivnostima pojedinaca ili malih grupa, na rastojanje veće od 20m od obale, pod uslovom da su vizuelno odvojeni od obalnog pojasa višespratnim zelenilom.

Slika 3. Ribolovne vode ribarskog područja „Palić“ unutar Parka prirode „Palić“

Ribolovne vode ribarskog područja „Palić“:

- II sektor jezera Palić (II stepen zaštite)
- III i IV sektor jezera Palić (III stepen zaštite)
- Kravovo jezero (Omladinsko jezero) (II stepen zaštite)
- Kanal Tisa-Palić - u granicama PP „Palić“ (III stepen zaštite)
- Kanal Palić-Ludaš - u granicama PP „Palić“ (II stepen zaštite)
- „Bunarić“ (III stepen zaštite)
- Mrestilište („catch and release“) (III stepen zaštite)

Ribarsko područje „Palić“ koristi se za rekreativni i sportski ribolov.

Ribarsko područje „Palić“ je krajem 2017. godine adekvatno obeleženo u skladu sa Pravilnikom o načinu obeležavanja ribarskog područja („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 16/2016). Održavanje i zamena tabli je redovna aktivnost Upravljača i sprovodi se prema potrebi.

RIBARSKO PODRUČJE

"PALIĆ"

**Javno preduzeće "Palić-Ludaš"
24413 Palić, Kanjiški put 17/a
Tel: 024/753-121**

Lokacije postavljenih table za obeležavanje ribarskog područja „Palić“

U skladu sa Odlukom o proglašenju zaštićenog područja Park prirode "Palić" ("Službeni list Grada Subotice" br. 15/13 i 17/13-ispravka) na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena ograničava se rekreativni ribolov, na 30 % ukupne dužine linije obale uz ovaj režim i na određene deonice obale u skladu sa prisustvom osetljivih vrsta i stanišnih tipova. Stručna služba upravljača/korisnika ribolovnog područja je pripremila karte i table, i postavljene su iste za obeležavanje mesta za rekreativni ribolov. Ribočuarska služba na terenu kontinualno obaveštava ribolovce o prethodno pomenutim promenama.

Tabla za obeležavanje delova područja II stepena zaštite PP „Palić“,
gde je dozvoljen rekreativni ribolov

Lokacije tabli za obeležavanje delova područja II stepena zaštite PP „Palić“ (II i III sektor Jezera Palić, Omladinsko (Krvavo) Jezero), gde je dozvoljen rekreativni ribolov (12 tabli)

3. OSNOVNE HIDROGRAFSKE, HIDROLOŠKE, BIOLOŠKE, FIZIČKE, HEMIJSKE I DRUGE KARAKTERISTIKE VODA RIBARSKOG PODRUČJA I PODACI O EKOLOŠKOM STATUSU VODA

Jezero Palić je eolskog porekla i predstavlja najveće prirodno jezero u Srbiji. Ovaj hidroekosistem je deo zaštićenog područja Park prirode Palić. Jezero zahvata površinu od 4,6 km². Prosečna dubina jezera je 1,9 m, najveća je 2,5 metra, jezero je podeljeno na četiri sektora. U toku letnje sezone, temperatura vode se kreće između 18 i 25 °C. Jezero se odlikuje umereno kontinentalnom klimom i prosečno ima oko 2100 sunčanih sati godišnje, a prosečna letnja temperatura vazduha iznosi oko 20 °C. Najčešći pravac vetrova je severozapad-jugoistok.

Usled stalnog opadanja nivoa vode, vrućina, zastoja vetra i zbog otpadnih voda, još je krajem 19. veka zabeležen ubrzan proces eutrofizacije. Kulminacija ovog problema je bila u letu 1970. godine kada je zbog velikog zagadenja i nekontrolisanog cvetanja algi, došlo do deficita kiseonika u vodi, što je dovelo do pomora živog sveta u jezeru. Naredne godine pristupilo se sanaciji i izmuljavanju jezera.

U okviru projekta sanacije izgrađen je prečistač za otpadnu vodu i 1976. jezero je ponovo napunjeno vodom. U cilju održavanja zahtevanog kvaliteta vode uspostavljen je monitoring kvaliteta jezerske vode. Uz postojeći prečistač, 1995. je pušten u rad kanal Tisa - Palić, što je doprinelo kratkoročnom poboljšanju kvaliteta jezerske vode.

Zbog svoje geološko - ekološke vrednosti Paličko jezero je zaštićeno područje treće kategorije i ima rang Parka prirode. Na području pod trećim stepenom zaštite zabranjena je izgradnja, promena pejzaža i uznemiravanje na bilo koji način biljnih i životinjskih vrsta koje se tamo nalaze. Ovo stepsko jezero izmenjeno ljudskim radom je i vodni resurs, iako je narušen u ovom trenutku.(https://sh.wikipedia.org/wiki/Paličko_jezero)

Fizičko-hemijski parametri

Pored hidrobioloških parametara za potrebe ovog istraživanja na terenu su mereni i osnovni fizičko-hemijski parametri na dubini od pola metra. Od osnovnih fizičko-hemijskih parametara su određeni: količina rastvorenog kiseonika, zasićenost vode kiseonikom-saturacija, biološka potrošnja kiseonika-BPK, hemijska potrošnja kiseonika-HPK, totalni ugljenik-TOC, suspendovane čestice-TSS, surfaktanti-SUR , elektroprovodljivost i pH vrednost.

Fizičko-hemijski parametri na jezeru Palić a naročito vrednosti biološke i hemijske potrošnje kiseonika su povećane i ukazuju na ubrzan proces eutrofizacije ovog vodenog ekosistema, naročito na sektoru IV. Tokom ovog istraživanja, zabeležene su i povišene koncentracije nitrata u vodi na II sektoru jezera Palić (tabela 1).

Tabela 1. Osnovne fizičko-hemijeske analize vode na jezeru Palić

<u>parametar</u>	<u>lokalitet</u> Palić sektor II	<u>lokalitet</u> Palić sektor III	<u>lokalitet</u> Palić sektor IV
GPS kordinate	N 46°04'26.6" E 019°43'19.0"	N 46°04'26.3" E 019°43'33.6"	N 46°03'56.2" E 019°45'01.7"
t (°C)	3.7	7.9	4.2
O ₂ (mg l ⁻¹)	4.91	8.46	8.84
O ₂ (%)	37.6	72.3	68.6
Ep (μS m ⁻¹)	973	876	934
pH	7.9	8.99	8.44
TSS (mg l ⁻¹)	15	86	44
TOC (mg l ⁻¹)	9.8	6.6	9.6
NO ₃ (mg l ⁻¹)	10.6	3.3	1.1
SUR (mg l ⁻¹)	5.5	1.3	3.1
COD (mg l ⁻¹)	23.6	20.4	26.8
BOD (mg l ⁻¹)	8.6	9.2	13.6
providnost (cm)	35	20	13
prozračnost (cm)	50	23	14

Fauna dna

Uzorkovanje faune dna za potrebe izrade Programa upravljanja PP „Palić“ vršena su tokom decembra 2018. godine i u martu mesecu 2019. godine. Analizom sedimenta uzorkovanog na jezeru Palić (Sektor II, III i IV) konstatovano je ukupno dve grupe organizama faune dna (Diptera i Oligochaeta). Uzorak sedimenta uzet je pomoću bagera tipa Van-Veen, površine zahvata 225 cm², dopremljen u hidrobiološku laboratoriju Departmana za biologiju i ekologiju u Novom Sadu, gde je obrađen po standardnoj proceduri. Brojnost individua izražena je po metru kvadratnom. Obrađeni materijal fiksiran je 70% alkoholom. Nepovoljni uslovi na dnu ovog jezera kao i anaerobni procesi koji se odvijaju, uslovili su oskudni diverzitet i malu brojnost individuala faune dna. (tabela 2)

Tabela 2. Kvalitativni i kvantitativni sastav makrozoobentosa u okviru PP „Palić“

<u>Grupe/lokalitet</u>	<u>lokalitet</u> Palić sektor II 12.12.2018.	<u>lokalitet</u> Palić sektor III 06.03.2019.	<u>lokalitet</u> Palić sektor IV 12.12.2018.
GPS kordinate	N 46°04'26.6" E 019°43'19.0"	N 46°04'26.3" E 019°43'33.6"	N 46°03'56.2" E 019°45'01.7"
Diptera	+	+	-
Fam. Chironomidae	313	78	-
Fam. Ceratopogonidae		274	-
Oligochaeta	-	-	+
Fam. Tubificidae	-	-	+
<i>Limnodrilus hoffmeisteri</i>	-	-	587
<i>Limnodrilus</i> sp.	-	-	156
Ukupna brojnost	313	352	743

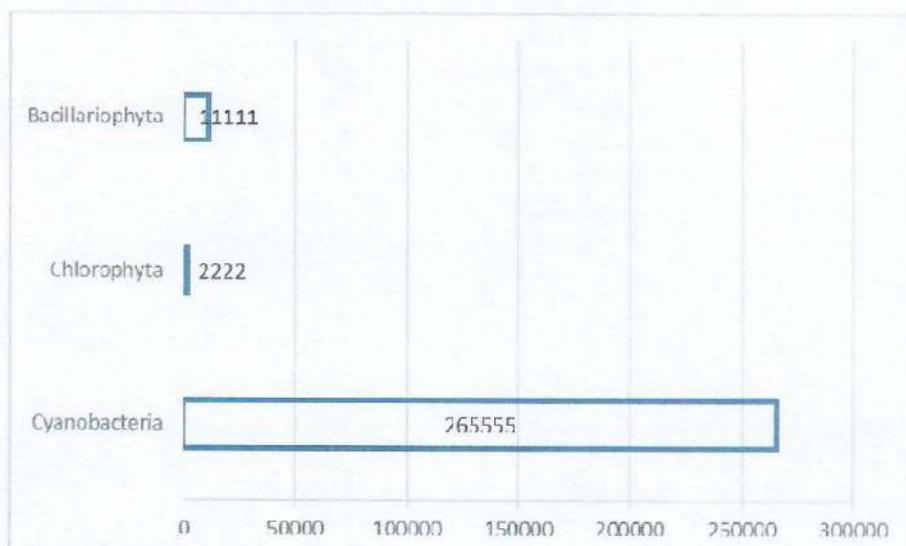
Fitoplankton

Materijal za kvalitativnu i kvantitativnu analizu fitoplanktonske zajednice ribolovne vode unutar Ribarskog područja „Palić“ prikupljan je u periodu od decembra 2018. godine do marta 2019. godine, na ukupno pet lokaliteta. Uzorci su prikupljeni filtriranjem određene količine vode kroz planktonsku mrežicu, promera okaca 20 µm, kao i zahyatanjem vode u staklene bočice ukupne zapremine 250 ml. Uzorci su na terenu fiksirani Lugolovim rastvorom. Obrada prikupljenog materijala sprovedena je na Departmanu za biologiju i ekologiju, Prirodno – matematičkog fakulteta u Novom Sadu. Za analizu koncentracije hlorofila a filtrirano je 750 ml vode kroz nitrocelulozni bakteriološki filter promera 47 mm sa veličinom pora 0,45 µm.

U skladu sa Pravilnikom o parametrima ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda i parametrima hemijskog i kvantitativnog statusa podzemnih voda („Sl. Glasnik RS“, br.74/2011) predviđena je analiza parametara: procentualni udeo cijanobakterija u fitoplanktonskoj zajednici (CYA), abundanca ćelija fitoplanktona u ml vode i biomasa fitoplanktona određena preko koncentracije hlorofila a ($\mu\text{g/l}$).

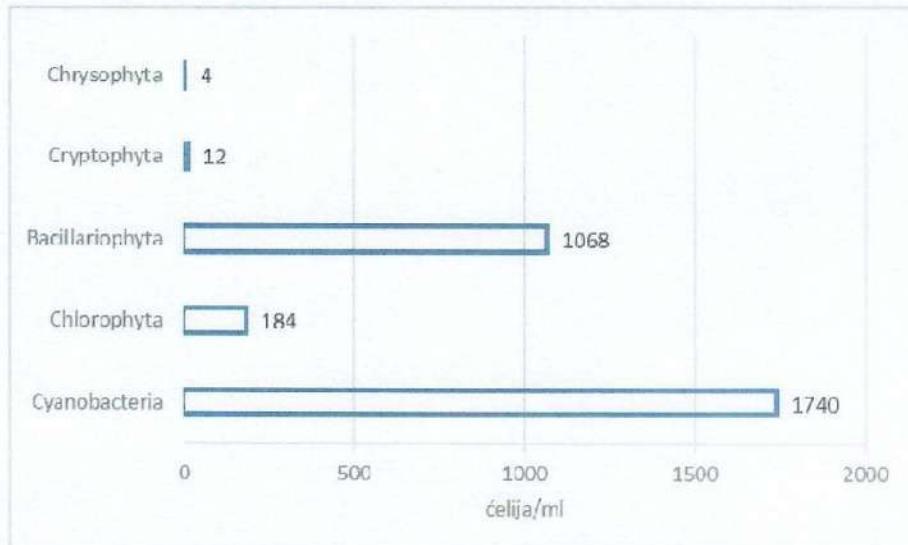
Uzorci za analizu fitoplanktonske zajednice prikupljeni su sa tri lokaliteta, tačnije sa II, III i IV Sektora ovog jezera.

U uzorku prikupljenom na lokalitetu Sektor II nije procenjen broj ćelija fitoplanktonske zajednice nego su rezultati predstavljeni kao brojnost individua/ml. Ukupna brojnost individua iznosi 278 888 individua/ml. Na ovom lokalitetu dominira radeo Cyanobacteria sa procentualnom zastupljenosću u sastavu fitoplanktonskoj zajednici od 95% (slika 2). Biomasa izražena preko koncentracije hlorofila a iznosi 17,80 $\mu\text{g/l}$, što ukazuje na drugu klasu ekološkog statusa.

Slika 4. Zastupljenost predstavnika pojedinačnih razdela u fitoplanktonskoj zajednici jezera Palić na lokalitetu Sektor II

U uzorku prikupljenom na lokalitetu Sektor III ukupna brojnost ćelija – abundanca iznosi 3008 ćelija/ml. Na ovom lokalitetu dominira radeo Cyanobacteria sa procentualnom zastupljenosću u sastavu fitoplanktonskoj zajednici od 58% (slika 3). Koncentracija hlorofila a iznosi 234,96 $\mu\text{g/l}$.

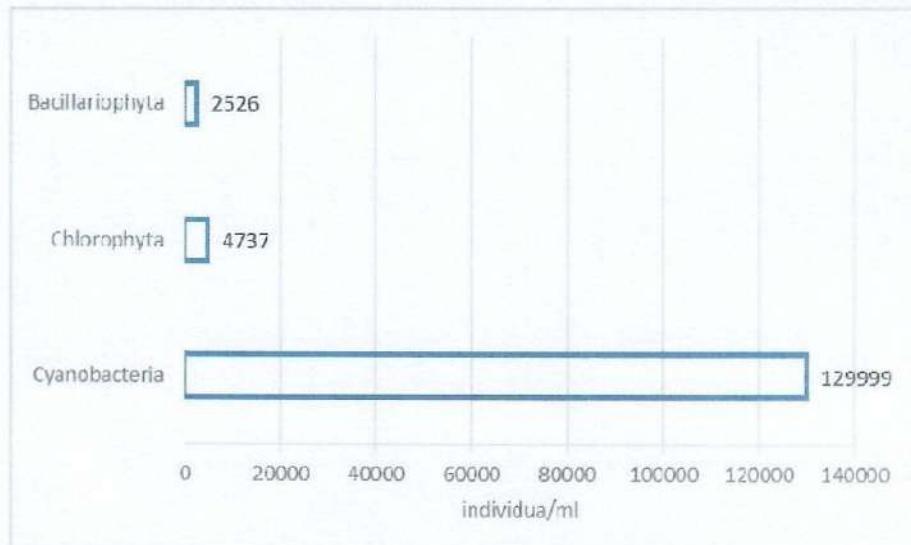
Slika 5. Zastupljenost predstavnika pojedinačnih razdela u fitoplanktonskoj zajednici jezera Palić na lokalitetu Sektor III

U skladu sa Pravilnikom o parametrima ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda i parametrima hemijskog i kvantitativnog statusa podzemnih voda („Sl. Glasnik RS”, br.74/2011) u odnosu na konstatovane vrednosti abundance, voda jezera Palić na lokalitetu Sektor III se može svrstati u II klasu ekološkog statusa voda. Procentualna zastupljenost predstavnika razdela Cyanobacteria svrtava ovu ribolovnu vodu u V klasu ekološkog statusa voda, dok biomasa fitoplanktona izražena preko hlorofila a ukazuje na IV klasu ekološkog statusa (tabela 3).

Tabela 3. Ocena ekološkog statusa na osnovu fitoplanktonske zajednice jezera Palić na lokalitetu Sektor III

Parametar	abundance	CYA %	hlorofil a
Klasa ekološkog statusa	II	V	IV

U uzorku prikupljenom na lokalitetu Sektor IV nije procenjen broj ćelija fitoplanktonske zajednice nego su rezultati predstavljeni kao brojnost individua/ml. Ukupna brojnost individua iznosi 137 262 individue/ml. I na ovom lokalitetu dominira radeo Cyanobacteria sa procentualnom zastupljenošću u sastavu fitoplanktonske zajednice od 95% (slika 4).). Biomasa izražena preko koncentracije hlorofila a iznosi 48,06 µg/l, što ukazuje na drugu klasu ekološkog statusa.

Slika 6. Zastupljenost predstavnika pojedinačnih razdela u fitoplanktonskoj zajednici jezera Palić na lokalitetu sektor IV

Ocena ukupnog ekološkog statusa istraživanih vodotoka

Ribarsko područje "Palić" u okviru Parka Prirode "Palić" je kategorisana Pravilnikom o utvrđivanju vodnih tela površinskih i podzemnih voda („Sl. Glasnik RS“, br. 96/2010), kao jezero do 200 m.n.m. Prema Pravilniku o parametrima ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda i parametrima hemijskog i kvantitativnog statusa podzemnih voda („Sl. Glasnik RS“, br. 74/2011), vodno telo Palićko jezero u okviru PP "Palić" prema fizičko - hemijskim, biološkim i mikrobiološkim parametrima kvaliteta svrstava se u V klasu, odnosno loš ekološki status.

4. PODACI O RIBLJIM VRSTAMA U VODAMA RIBARSKOG PODRUČJA, PROCENU NJIHOVE BIOMASE I GODIŠNJE PRODUKCIJE SA POSEBNIM OSVRTOM NA RIBOLOVNO NAJZNAČAJNIJE VRSTE I ZAŠTIĆENE VRSTE

Prilikom uzorkovanja u decembru 2018. i martu 2019. godine za potrebe izrade programa upravljanja na jezeru Palić zabeleženo je 4 vrste riba iz 4 roda i tri familije: **Cyprinidae** (*Carassius gibelio* - srebrni karaš, *Pseudorasbora parva* – amurski čebačok), **Centrarchidae** (*Lepomis gibbosus* – sunčanica), **Percidae** (*Sander lucioperca* - smuđ). U proteklih nekoliko godina vršeni su selektivni izlov (2016. godina) i istraživanje za potrebe izrade privremenog programa upravljanja (2017. godina) kada je konstatovano 10 vrsta koje ovim istraživanjem nisu detektovane: **Cyprinidae** (*Alburnus alburnus* - uklija, *Abramis brama* - deverika, *Ballerus ballerus* - kesega, *Blicca bjoerkna* - krupatica, *Cyprinus carpio* - šaran, *Hypophthalmichthys molitrix* - beli tolstolobik, *Rutilus rutilus* – bodorka, *Scardinius erythrophthalmus* - crvenperka), **Ictaluridae** (*Ameiurus melas* – crni patuljasti somić), **Percidae** (*Perca fluviatilis* – bandar). S obzirom da je prošao relativno kratak period između ranijih i sadašnjeg uzorkovanja smatramo da su navedene vrste još uvek prisutne u jezeru Palić, a da nisu registrovane zbog uzorkovanja u hladnijem periodu godine (decembar 2018. i mart 2019. godine), kao i zbog toga što je većina prisutna u tragobima. Trenutni diverzitet jezera Palić je dakle predstavljen sa **14 vrsta iz 14 rodova i 4 familije** (Tabela 4.). Najbrojnija je porodica šarana sa 10 vrsta, potom grgeča sa dva predstavnika, dok ostale familije imaju po jednog predstavnika.

Uzorci ihtiofaune prikupljeni su od strane hidrobiološke ekipe Departmana za biologiju i ekologiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu, pomoću akumulatorskog aparata za elektroribolov sa istosmernom-pulsirajućom izlaznom strujom, napona 400 V, snage 5 kW, prema evropskom standardu za elektroribolov "Water Analysis – Fishing with Electricity" (EN 14011; CEN, 2003) i stajaćim mrežarskim alatima promera oka od 35 do 60 mm ukupne dužine od 250 metara. Prilikom lova beležio se CPUE (Catch Per Unit Effort), broj jedinki ulovljenih u jedinici vremena (br. ind./sat). Procena produkcije izvršena je prema Čapmanu (Chapman, 1971). U tabeli 6. i na slici 6. mogu se videti lokaliteti uzorkovanja i vrste koje su lovljene na lokalitetima.

Za determinaciju pojedinih porodica, rodova i vrsta koristili su se standardni ključevi (Holčík, 1989; Simonović, 2001; Kottelat & Freyhof, 2007). Status ugroženosti vrsta određen je prema kriterijumima i kategorijama IUCN-a (IUCN 2017-2, IUCN Red List Categories: Version 3.1) i Leleku (1987).

Prilikom uzorkovanja za tačno određivanje lokaliteta uzorkovanja koristio se Globalni Pozicioni Sistem (GPS) uz pomoć uređaja Garmin GPSmap 60CSx. Masa jedinki merio se pomoću tehničke vase preciznosti 0.1g, marke Ohaus Navigator 2100. Totalna dužina (TL) i standardna dužina (SL) tela mereni se pomoću pomičnog merila sa nonijusom preciznosti 0.05 mm i ihtiometra.

Tabela 4. Sastav i struktura zajednice riba jezera Palić

r. br.	Takson	Abudanca (%)	Maseni udio (%)	Biomasa kg/ha	Producija kg/ha
I	Fam. Cyprinidae				
1.	<i>Alburnus alburnus</i> (uklja)*	/	/	/	/
2.	<i>Abramis brama</i> (deverika)*	/	/	/	/
3.	<i>Ballerus ballerus</i> (kesega)*	/	/	/	/
4.	<i>Blicca bjoerkna</i> (krupatica)*	/	/	/	/
5.	<i>Carassius gibelio</i> (srebrni karaš)	79,75	91,60	412	288,54
6.	<i>Cyprinus carpio</i> (šaran)*	/	/	/	/
7.	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (beli tolstolobik)*	/	/	/	/
8.	<i>Pseudorasbora parva</i> (amurski čebačok)	18,35	0,36	1,64	1,14
9.	<i>Rutilus rutilus</i> (bodorka)*	/	/	/	/
10.	<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (crvenperka)*	/	/	/	/
II	Fam. Centrarchidae				
11.	<i>Lepomis gibbosus</i> (sunčanica)	1,27	0,48	2,18	1,52
III	Fam. Ictaluridae				
12.	<i>Ameiurus melas</i> (crni patuljasti somić)*	/	/	/	/
IV	Fam. Percidae				
13.	<i>Perca fluviatilis</i> (grgeč)*	/	/	/	/
14.	<i>Sander lucioperca</i> (smud)	0,63	7,55	33,98	23,79
Ukupno		100	100	450	315

* vrste nisu zabeležene tokom uzorkovanja u decembru 2018. i martu 2019.

Ekološkom analizom ribljeg naselja jezera Palić, u individualnom udelu, utvrđena je eudominacija alohtonih vrsta, srebrnog karaša (79,75%) i amurskog čebačoka (18,35%). Sunčanica je recendentna sa 1,27% učešća u individualnom udelu, dok je smuđ subrecedentan. Ostalih 10 vrsta koje nisu zabeležene tokom istraživanja 2018. i 2019. godine smatramo subrecedentnim.

U masenom udelu dominira babuška sa 92%, dok je sledeći smuđ sa 7,55%, dok amurski čebačok, iako brojna vrsta, zbog svoje male veličine zauzima zanemarljiv postotak od 0,36% u masenom udelu. Prosečna masa babuške je bila 61g, ali je zabeleženo i nekoliko primeraka mase preko 600g, dok je prosečna masa smuđa bila 640g. Stoga je smuđ prisutan u masenom udelu uprkos maloj brojnosti.

Od zabeleženih 14 vrsta 5 je alohtono i invazivno (srebrni karaš, beli tolstolobik, amurski čebačok, sunčanica i crni patuljasti somić). Samo jedna vrsta se nalazi na prilozima Bernske konvencije (kesega – Prilog III) dok se ni jedna ne nalazi na prilozoma Okvirne direktive o staništima. Po IUCN klasifikaciji samo šaran je označen kao ranjiva vrsta (VU), dok su ostale pod niskim rizikom od izumiranja ili se njihov status ne određuje. Deverika, kesega, šaran, bandar i smuđ se nalaze na Prilogu II pravilnika o retkim i zaštićenim vrstama, što znači da im je određena minimalna mera i imaju lovostaj u periodu mresta.

U poređenju sa ranijim istraživanjima sastav ihtiofaune se nije značajno menjao u poslednjoj deceniji. Iako se u ranijim programima navodi prisustvo linjaka (*Tinca tinca*) i barskog karaša (*Carassius carassius*) bez navođenja datuma uzorkovanja, smatramo da je postojanje održive populacije malo verovatno s obzirom na trenutnu izrazitu dominaciju srebrnog karaša sa kojim su pomenute vrste u direktnoj kompeticiji. Prisustvo deverike, kesegе i krupatice nije ranije detektovano, ali s obzirom da su subrecedentne vrste u pitanju

moguće je da su i ranije bile prisutne. U ranijim istraživanjima izostalo je prisustvo amura i sivog tolstolobika, što implicira da su najverovatnije izlovljeni ili se mogu očekivati u trgovima, s obzirom da se u jezerskom ekosistemu ne mogu prirodno mrestiti.

Tabela 5. Lokaliteti uzorkovanja i beležene vrste

Lokalitet	Koordinate	Datum	Vrste
Palić IV sektor	46° 3'56.20"N 19°45'5.04"E	12.12.2018.	srebrni karaš, sunčanica, smuđ
Palić II sektor	46° 4'26.60"N 19°43'19.00"E	13.12.2019.	srebrni karaš, amurski čebačok
Palić III sektor	46° 4'26.30"N 19°43'33.60"E	06.03.2019.	srebrni karaš, amurski čebačok, sunčanica

Slika 7. Lokaliteti uzorkovanja

5. USLOVI ZAŠTITE PRIRODE

Program upravljanja za ribarsko područje u okviru PP "Palić" za period 2018-2027. godina sastavljen je u skladu sa Rešenjem Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode o uslovima zaštite izdatog pod brojem 03-362/2 od 16.03.2018. godine, gde su pored opštih uslova u program inkorporisani i posebni uslovi navedene institucije, i to:

- Tekst i sadržaj Programa upravljanja ribarskim područjem usklađen je sa članovima 18 i 20 Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribiljeg fonda ("Sl.glasnik RS", br. 128/14 i 95/2018 – dr zakon);
- Pri izradi Programa uzeti su u obzir i odredbe podzakonskih akata koje se baziraju na zaštiti, očuvanju i unapređenju ribiljeg fonda.
- Program je usklađen sa Zakonom o zaštiti prirode („Službeni glasnik Republike Srbije“ br. 36/09, 88/10, 91/10 i 14/16) i Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni glasnik Republike Srbije“ br. 5/2010 i 47/2011, 32/16 i 98/16), Pravilnikom o odštetnom cenovniku za utvrđivanje visine nadoknade štete prouzrokovane nedozvoljenom

radnjom u odnosu na strogo zaštićene i zaštićene divlje vrste ("Sl. glasnik RS", br. 37/10) i Pravilnikom o načinu određivanja i visini naknade štete nanete ribljem fondu ("Sl. glasnik RS", br. 3/16);

- Program je usklađen sa odluka o stavljanju pod zaštitu PP "Palić" ("Sl. list grada Subotice br.15/13 i 17/13) i Planom upravljanja PP "Palić" 2014-2023 (Saglasnost skupštine grada Subotice br 1-00-023-24/2014)
- Program će upravljač dostaviti Pokrajinskom zavodu za zaštitu prirode na mišljenje;
- Upravljač će postupati po Rešenju o uslovima zaštite prirode.

18
PA

Број: 03-362/2
Датум: 16.03.2018.

ЈП „ПАЛИЋ-ЛУДАШ“
24413 Палић
Кањишки пут бр. 17а

На основу чл. 9. и 57. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10-испр. и 14/16), члана 141. Закона о општем управном поступку „Сл. гласник РС“, бр. 18/16), Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите природе („Службени гласник РС“, бр. 110/13) и Одлуке о стављању под заштиту ПП „Палић“ („Сл. Лист града Суботица“, бр. 15/13 и 17/13), Покрајински завод за заштиту природе доноси

РЕШЕЊЕ
о условима заштите природе

1. за израду Програма управљања рибарским подручјем „Палић“, на подручју Парка природе „Палић“, за период 2018-2027. године:
 1. Општи, обавезни садржај Програма управљања рибарским подручјем дефинисан је чланом 18. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Сл. Гласник РС“, бр. 128/14);
 2. При изради у обзир треба узети и одредбе важећих подзаконских аката које проистичу из Закона, а које се базирају на заштити, очувању и унапређењу рибљег фонда;
 3. У складу са чланом 20. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, Програми управљања рибарским подручјем (средњорочни и годишњи), морају да буду у усклађени са Планом управљања ПП „Палић“;
 4. Поред Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, очување и коришћење ихтиофауне у оквиру граница ПП „Палић“, која има посебан друштвени и јавни интерес, спроводи се и у складу са следећим актима и документима: Закон о заштити природе („Сл. Гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-испр. и 14/16), Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. Гласник РС“, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16), Правилник о одштетном ценовнику за утврђивање висине накнаде штете проузроковане недозвољеном радњом у односу на строго заштићене и заштићене дивље врсте („Сл. Гласник РС“, бр. 37/10), Правилник о начину одређивања и висини накнаде штете нанете рибљем фонду („Сл. Гласник РС“, бр. 3/16), Одлука о стављању под заштиту ПП „Палић“ („Сл. Лист града Суботица“, бр. 15/13 и 17/13), Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Сл. Гласник РС - Међународни уговори“, бр. 102/07), Директиве о заштити природних станишта и дивље фауне и флоре (Council Directive - 92/43/EEC);
 5. Навести важећу Одлуку, којом је ово подручје проглашено парком природе, као и важећи План управљања ПП „Палић“;
 6. Из Одлуке о проглашењу ПП „Палић“ преузети и уградити прописане мере и режиме заштите, а које се тичу заштите фауне риба, риболова, као и осталих активности планираних Програмом управљања рибарским подручјем;

7. У тексту Програма је потребно навести евентуалне планиране активности на уређењу водног режима и ревитализације простора заштићеног подручја;
8. У склопу анализе квалитативног и квантитативног сastava ихтиофауне извршити и евалуацију потенцијалних ризика на генофонд аутохтоне ихтиофауне, као и анализу других постојећих података о ихтиофауни. Извршити поређење и анализу квалитативног и квантитативног сastава, биомасе и продукције фауне риба са резултатима из претходног Програма;
9. Потребно је приказати методологију прикупљања и обрађења података, периоде извођења теренског истраживања, називе и попозије истраживаних локалитета на свим риболовним водама рибарског подручја;
10. Одредити и навести статус врста по националној (строго заштићене и заштићене врсте, повостај) и међународној легислатури (Бернска Конвенција, Директива о стаништима);
11. Програмом прописати обавезу вођења евидентије о начину и обиму коришћења, као и факторима угрожавања строго заштићених и заштићених врста риба на рибарском подручју;
12. Са аспекта очувања аутохтоног диверзитета ихтиофауне, одредити мере и активности за заштиту угрожених рибљих врста и других акватичних организама;
13. Одредити услове рекреативног риболова (период, начин, дозвољене количине риба за излов), као и објекте и локације на којима је допуштен у складу са Одлуком о заштити подручја, Планом управљања и Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби;
14. У циљу јачања популација аутохтоних врста риба, за све аутохтоне врсте риба размотрити увођење принципа риболова „ухвати и пусти“;
15. Прописати обавезу обезбеђивања несметаног одвијања мреста, проходности миграторних путева риба, заштиту приобаља, спашавање рибе са поплављеног подручја итд.;
16. За подручја значајна за биолошке потребе риба (посебна станишта) потребно је утврдити очуваност својства идентификованих посебних станишта риба, функционалност и негативне антропогене утицаје на врсте и станишта, прецизно навести границе и обухват посебних станишта риба, разлоге за њихово одређивање и предвиђене мере за заштиту и ревитализацију сваког појединачног посебног станишта;
17. Образложити оправданост евентуалног пориблјавања и локације за пориблјавање;
18. У циљу очувања и унапређења аутохтоне ихтиофауне, на основу урађене процене популација алохтоних и инвазивних врста планирати и спроводити активности на сузбијању алохтоних врста селективним изловом, уз забрану њиховог уношења у водотoke;
19. Резултате селективног риболова из претходног десетогодишњег периода обрадити у овом програму и дати закључке, на основу којих ће се планирати селективни риболов и током периода 2018-2027. године;
20. У Програму прописати обавезу наставка рада на хидролошкој карти овог рибарског подручја са границама режима заштите и посебних станишти, као и на увођењу ГИС технологије у оперативни рад за ихтиофауну;
21. Планирати едукацију рибочувара, одредити које области обухватити едукацијом;

22. Предвидети обавезу обележавања граница рибарског подручја, са посебним нагласком на делове граница ка рибарским подручјима са којима се граничи предметно рибарско подручје;
23. Планирати и навести активности на презентацији и популаризацији заштите и очувања фауне риба и других природних вредности;
24. Извршити идентификацију извора загађивања и дефинисање мера на заштити риболовне воде; одредити неопходне мере и поступке у евентуалним акцидентним ситуацијама;
25. У циљу успениног остваривања свих радњи и активности у области риболова и заштите рибљег фонда, неопходно је обезбедити сарадњу између управљача корисника – ЈП „Палић-Лудаш“, обрађивача Програма, Покрајинског завода за заштиту природе, Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине, надлежног Министарства, инспекцијских служби и других надлежних субјеката;
26. Готов текст Програма управљања рибарским подручјем потребно је доставити овом Заводу на мишљење;
27. По усвајању Програма управљања рибарским подручјем за период 2018-2027 године, ЈП „Палић-Лудаш“ је у обавези да обезбеди услове за његову реализацију
 2. Подносилац захтева је дужан да радове и активности изведе у свему у складу са издатим условима из тачке 1. овог решења.
 3. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања акта не отпочне радове и активности за које је акт о условима заштите природе издат, дужан је да прибави нови акт. Такође, уколико дође до измене захтевом наведених активности, или промене локације/подручја, као и за наредне фазе/године истраживања, носилац активности дужан је да поднесе Покрајинском заводу за заштиту природе нов захтев за издавање акта о условима заштите природе.
 4. Ово решење не ослобађа обавезе подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
 5. ЈП „Палић-Лудаш“ ослобођено је плаћања накнаде за издавање услова на основу Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите природе („Службени гласник РС“, бр. 110/2013).

О б р а з л о ж е њ е

ЈП „Палић-Лудаш“, управљач ПП „Палић“, обратило се овом Заводу захтевом бр. 83/2018 од 07.02.2018. за издавање услова заштите природе за израду Програма управљања рибарским подручјем „Палић“ за период од 2019-2028. године.

Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, бр. 128/14), рибарско подручје на риболовној води на заштићеном подручју проглашава и користи управљач заштићеног подручја, односно ЈП „Палић-Лудаш“, по претходно прибављеном мишљењу надлежног Министра (члан 3.).

На основу члана 17., став 3. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, Управљач заштићеног подручја доноси Програм управљања рибарским подручјем за период од десет година, док је ставом 7. истог члана прописано да се рибарско подручје користи на основу Привременог програма управљања

рибарским подручјем који се доноси за прву годину коришћења, а који корисник доноси у року од три месеца од дана уступљања рибарског подручја на коришћење. Како је у захтеву наведено да је Привремени програм управљања рибарским подручјем „Палић“ донет за 2018. годину, услови се издају за Програм управљања рибарским подручјем „Палић“ за период 2018-2027. године.

Одредбама чланова 7., 8., 9., 57. и 102. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 91/10-испр. и 14/16), одређено је да организација за заштиту природе, тј. Покрајински завод за заштиту природе утврђује услове и мере заштите природе и природних вредности у поступку израде и спровођења просторних и урбанистичких планова, пројектне документације, основа (шумских, повиших, риболовних, водопривредних и др.), програма и стратегија у свим дејателностима које утичу на природу.

На основу изнетих констатација донети су услови као у диспозитиву.

Решено у Покрајинском заводу за заштиту природе, под бројем 03-362/2, дана 16.03.2018. године.

Такса на захтев по Тар. бр. 1 и Тар. бр. 9 је наплаћена у складу са Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003 - испр., 61/2005, 101/2005 - др. закон 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 - усклађени дин. изн., 55/2012 - усклађени дин. изн., 93/2012 и 47/2013 - усклађени дин. изн., 65/2013 - др. закон, 57/2014 - усклађени дин. изн. и 45/2015 - усклађени дин. изн., 83/2015, 112/2015, 50/2016 - усклађени дин. изн. и 61/2017 - усклађени дин. изн.).

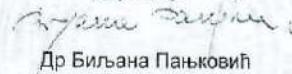
Поука о правном леку:

Против овог Решења може се поднети жалба Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, а преко Покрајинског завода за заштиту природе, у року од 15 дана од дана достављања овог Решења уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 460,00 динара на текући рачун бр. 840-742221843-57, позив на број 59013 по моделу 97

Доставити:

- Наслову
- Документацији ПП „Палић“
- Архиви

Директор:

Др Биљана Пајковић

6. VREME RIBOLOVA

Rekreativni ribolov može se obavljati, u skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda (“Službeni glasnik RS”, broj 128/2014 i 95/2018 - dr zakon), Naredbom o merama za očuvanje i zaštitu ribljeg fonda (“Službeni glasnik RS”, br.56/2015 i 94/18) i Pravilniku o načinu, alatima i sredstvima kojima se obavljanja privredni ribolov, kao i načinu, alatima, opremi i sredstvima kojima se obavlja rekreativni ribolov (“Službeni glasnik RS” br. 9/2017 i 34/18), isključivo kao dnevni ribolov u periodu letnjeg računanja vremena od 03 do 21 časa, a u periodu zimskog računanja vremena od 05 do 18 časova. Sprovodenje zakona i podzakonskih akta o uslovima ribolova, koji predviđaju mere gajenja, zaštite i lova riba, a u vezi poštovanja lovostaja, minimalnih lovnih dužina, ograničenja ulova i dozvoljenog vremena za ribolov, koje sprovodi i kontroliše stručna i ribočuvarska služba.

Za pojedine vrste riba ove naredbe lovostaja se mogu ustanoviti kako pre tako i posle utvrđenih rokova, što zavisi od hidroloških, klimatskih i dr. faktora uz saglasnost Ministra. Što se tiče zaštite riba u smislu lova, Zakonom su propisane minimalne lovne dužine i lovostaji, a za čije sprovođenje se brine ribočuvarska služba korisnika.

7. DOZVOLJENE TEHNIKE RIBOLOVA, OPREMA, ALATI I VRSTE MAMACA KOJIMA SE MOŽE LOVITI NA ODREĐENOJ RIBOLOVNOJ VODI RIBARSKOG PODRUČJA

Unutar Parka prirode „Palić“ rekreativni ribolov obavlja se sa obale ribolovne vode određene za rekreativni ribolov bez upotrebe čamaca i drugih sličnih plovidbenih objekata i naprava. Korisnik ima mogućnost da dozvoli korišćenje čamaca za obavljanje ribolova prilikom održavanja ribolovno-turističkih manifestacija, ili drugim prilikama, ako drugim propisima nije drugačije definisano.

Rekreativni ribolov obavlja se udičarskim alatima, i to sa najviše tri štapa po rekreativnom ribolovcu i najviše dve udice na svakom štapu. Lov živih mamaca (sitne bele ribe) za rekreativni ribolov obavlja se pomoćnim mrežarskim sredstvima, i to: čerenac sa veličinom okaca od 10 mm i dimenzija 100 x 100 cm, osim na ribolovnim vodama čija je širina manja od 2 metra, prema Pravilniku o načinu, alatima i sredstvima kojima se obavljanja privredni ribolov, kao i načinu, alatima, opremi i sredstvima kojima se obavlja rekreativni ribolov (“Službeni glasnik RS br.09/2017 i 34/18).

Kao živi mamci za rekreativni ribolov mogu se koristiti vrste čiji lov nije trajno ili privremeno zabranjen, koje nemaju ograničenu najmanju lovnu dužinu i koje se ne nalaze u Prilogu I i II Pravilnika o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni glasnik Republike Srbije“ br. 5/2010, 47/2011, 32/16 i 98/16). U ove svrhe ne mogu se koristiti alohtone vrste riba (obe vrste američkog somića *Ameiurus melas* i *Ameiurus nebulosus*, sunčice *Lepomis gibbosus*, amurski čebačok *Pseudorasbora parva*, amurski spavač *Perccottus glenii*, velikousti bas *Micropterus salmoides* i srebrni karaš *Carassius gibelio*).

8. MERE ZA ZAŠTITU I ODRŽIVO KORIŠĆENJE RIBLJEG FONDA

U Programu upravljanja ribarskim područjem, posebna pažnja mora se usmeriti na mere zaštite ribarskog područja, pre svega zbog očuvanja kvantitativnog i kvalitativnog sastava ribljeg fonda, kao i planiranog uvećanja istog. Ove mere je neophodno sprovoditi da bi se obezbedilo zadovoljavajuće razmnožavanje riba, optimalna produkcija riblje hrane (zooplankton, fitoplankton, bentos i sl.).

Kao prevencija, u hladnom i dugotrajanom zimskom periodu, neophodno je pravljenje odušaka u ledu, radi obezbeđivanja dovoljne količine kiseonika.

Strogim poštovanjem Naredbe o merama za očuvanje i zaštitu ribljeg fonda ("Službeni glasnik RS", br.56/2015 i 94/2018), pravila o ponašanju rekreativnih ribolovaca na ribolovnoj vodi i mera za unapređenje sportskog ribolova, koje će doneti JP „Palić-Ludaš”, uvažavajući odredbu za pojedine vrste riba iz propisane naredbe lovostaj se može ustanoviti kako pre tako i posle utvrđenih rokova u skladu sa pozitivnim zakonskim aktima, uz saglasnost Ministra, što zavisi od hidroloških, klimatskih i dr. faktora (januar – decembar).

Jedna od značajnih mera za zaštitu riba je stalna kontrola ulova sportskih ribolovaca, u smislu prelova ribe, kao i zabrane lova riba ispod propisane dužine, koje će svakodnevno kontrolisati i u slučajevima kršenja sankcionisati ribočuvarska služba korisnika (januar – decembar).

Na jezeru, ukoliko ima mogućnost regulacije vodenog režima, potrebno kordinisati moguće obezbeđenje višeg vodostaja za vreme trajanja mresta riba i povećanog protoka vode u kriznim periodima (zagadenja, visoke temperature i sl.).

Uložiti dodatne napore u regulisanju brojnosti alohtonih vrsta riba na ribarskim područjima korisnika, gde treba omogućiti selektivni izlov, shodno proceni brojnosti od strane stručne službe, a po dobijanju dozvole od nadležnih državnih organa. Takođe u cilju jačanja populacija autohtonih vrsta riba, za sve autohtone vrste riba razmotriti uvođenje principa ribolova "uhvati i pusti".

Neophodno je ispoštovati Zakonom propisane minimalne lovne dužine i lovostaje, a za čije sprovođenje se brine ribočuvarska služba korisnika (januar – decembar).

Pored proglašenih ribljih plodišta i posebnih staništa riba na ustupljenom delu ribarskog područja, predstavljaće predmet posebnog čuvanja i zaštite od strane JP "Palić-Ludaš", jer su i ovakva mesta pogodna za bogatu organsku produkciju, u kojima se razvijaju mnogobrojni predstavnici faune, koja predstavlja idealnu prirodnu hranu za mladunce riba (Rotatoria, Cladocera, Copepoda, Oligochaeta, Chironomida, Trichoptera i dr.). Na mestima pogodnim za prirodni mrest riba, vidno je obeležena zabrana obavljanja ribolova i vremensko ograničenje iste (februar - jun), dok će ribočuvarska služba konstantno vršiti pojačan nadzor na ovom lokalitetima.

Sve planirane radove na ribarskom području unutar zaštićenog područja za koje je nadležan, upravljač će navoditi u Godišnjim programima upravljanja za svaku godinu za period 2018.-2027., a koji su definisani u Planu upravljanja zaštićenim područjem ili nekoj drugoj projektnoj dokumentaciji.

Podaci o potencijalnim rizicima na genofond autohtone ihtiofaune zabeleženi tokom terenskih istaživanja ukazuju pre svega na antropogeni pritisak i narušavanje prirodnog staništa, kao i nezadovoljavajući kvalitet vode koji mogu uticati na opstanak autohtonih vrsta. Na genofond autohtone ihtiofaune utiče i prisustvo alohtonih invazivnih vrsta (patuljasti som i sunčanica). Veliki uticaj na autohtonu ihtiofanu ima i kompeticija sa alohtonim vrstama (prvenstvene sa srebrnim karašem), pre svega u ishrani i mrestu. Alohtone vrste mogu biti i potencijalni vektori bolesti autohtonih vrsta riba. Jedan od potencijalnih ugrožavajućih

faktora je i "cvetanje vode", kao i izuzetno visoka brojnost predstavnika algi iz razdela Cyanobacteria, koja se uočava i u zimskim mesecima.

U sklopu GIS tehnologije korisnik je u obavezi da sistematski prikuplja podatke (kao što su spisak vrsta, podaci o ulovu ribolovaca i ribara-vrste i količine, broj ribolovaca i ribara, zagađenje, lokacija plodišta i područja značajnih za ribe, zabeležen period mresta po vrstama i lokacija, gustina populacije strogog zaštićenih vrsta i alohtonih vrsta, lokacija na kojima je došlo do pomora ribe, lokacija za rekreativni ribolov, delovi ribarskog područja sa najvećim pritiskom od strane ribolovaca i ribara, lokaliteti na kojima su vršena uzorkovanja i analize, lokalitete pogodne za mrest, poribljavanje i drugo).

Korisnik ima obavezu vođenja evidencije o načinu i obimu korišćenja, kao i faktorima ugrožavanja strogog zaštićenih i zaštićenih vrsta riba na ribarskom području.

Da bi realizacija ovog Programa bila što uspešnija Korisnik ove ribolovne vode će uspostaviti korisnu saradnju sa drugim upravljačima delova ribolovnih voda.

9. PROSTORNI RASPORED, GRANICE I MERE ZA ZAŠTITU POSEBNIH STANIŠTA RIBA, KAO I MERE SPAŠAVANJA RIBA SA PLAVNIH PODRUČJA

Kao posebna staništa riba na jezeru Palić definišu se četiri zone, jedna u sektoru II (PSR PAL 1), jedna u sektoru III (PSR PAL 2) i dve u sektoru IV (PSR PAL 3 i PSR PAL 4) u skladu sa članom 25. Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda (Službeni glasnik RS, broj 128/2014 i 95/2018 - dr. zakon). (Tabela 6.) (Slika 8.).

U posebnim staništima trajno je zabranjen svaki vid ribolova kao i bilo kakve druge aktivnosti koje ometaju mrest, razvoj i kretanje riba, osim ribolova u naučnoistraživačke svrhe.

Na više sektora ovog ribarskog područja postoje uslovi za prirodnu reprodukciju te je potrebno preduzeti strožije mere zaštite ovih prirodnih plodišta, organizovati pojačanu čuvarsku službu, dežurstva, za vreme mresta pojedinih vrsta riba, posebno u mrestilišnoj zoni.

Zbog perioda uzorkovanja nije bilo moguće odrediti mrestilišta riba, tako da se planira preciznije određivanje zona mresta tokom budućih monitoringa.

Tabela 6. Posebna staništa riba na jezeru Palić

Naziv	Dimenziјe	Koordinate
PSR PAL 1	1,7 ha	46° 4'56.83"N 19°42'39.85"E
PSR PAL 2	4,95 ha	46° 4'9.70"N 19°44'11.28"E
PSR PAL 3	7,54 ha	46° 3'53.17"N 19°45'1.08"E
PSR PAL 4	1 ha	46° 4'29.45"N 19°45'57.18"E

U interesu uspešnog poribljavanja stagnofilnim vrstama (linjak i zlatni karaš), korisnik je obavezan da odredi lokacije za poribljavanje te da isplanira aktivnosti na uređenju lokacija za obezbeđenje uslova staništa čime će biti omogućen dugoročan opstanak ovih vrsta.

S obzirom da hidrološka karta i katastar ribolovnih voda već postoje potrebno je eventualno iste revidirati ih u skladu sa Pravilnikom o sadržini i načinu vođenja katastra ribolovnih voda („Sl. Glasnik RS“, br. 3/2016).

Korisnik je dužan da spreči aktivnosti vezane za ribolov u blizini lokacija značajnih za zaštićene vrste ptica (gnezda, hranilišta, zimovališta), da bi se sprečilo uznemiravanje ovih vrsta.

Slika 8. Posebna staništa riba na jezeru Palić

10. PROGRAM PORIBLJAVANJA PO VRSTAMA I KOLIČINI RIBA I VREMENU I MESTU PORIBLJAVANJA

Usled pogodnog vodnog režima uslovi za prirodni mrest riba su na zadovoljavajućem nivou. U interesu poboljšanja odnosa predator/plen i zbog velike populacije alohtone vrste srebrnog karaša u narednom periodu u ovo vodeno telo treba postaviti smudjeva gnezda i poribiti sa somom. Ova dva predatora će izvršiti pritisak na alohtonu populaciju srebrnog karaša i direktno uticati na poboljšanje faune riba jezera. Pored toga u cilju obnove autohtonih populacija trebalo bi poribiti linjakom (*Tinca tinca*). Ukoliko linjak nije dostupan na tržištu ribe, supsticija drugom vrstom je moguća tek nakon stručne procene stanja ihtiofaune ribolovnog područja, što će se prikazati kroz monitoring program. Zbog dominacije srebrnog karaša ne možemo da preporučimo poribljanje sa barskim karašom sa kojim je on u direktnoj kompeticiji. S obzirom da je u toku proces revitalizacije jezera postoji mogućnost da se monitoringom ili budućim istraživanjima izmeni i dopuni plan poribljanja.

Poribljanje sprovedi u proleće (mart-maj) ili jesen (oktobar-decembar) tekuće godine, a u skladu sa hidrološkim i vremenskim prilikama u tom periodu.

Tabela 7. Plan porobljavanja

Godina	Ribolovna voda Paličko jezero		
	sektor II	sektor III	sektor IV
2018.	nije planirano porobljavanje	nije planirano porobljavanje	nije planirano porobljavanje
2019.	nije planirano porobljavanje	nije planirano porobljavanje	nije planirano porobljavanje
2020.	nije planirano porobljavanje	nije planirano porobljavanje	nije planirano porobljavanje
2021.	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 100kg
2022.	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 100kg
2023.	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 100kg
2024.	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 100kg
2025.	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 100kg
2026.	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 100kg
2027.	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 50kg	5 smuđevih gnezda linjak 20kg som 100kg

11. DOZVOLJEN IZLOV RIBE PO VRSTAMA I KOLIČINI NA OSNOVU GODIŠNJEGR PRIRASTA RIBLJEG FONDA

Prosečna ihtioprodukcija ribarskog područja u okviru PP „Palić”, iznosi oko 450 kg/ha, što godišnje određuje realan produksion kapacitet od oko 315 kg/ha. Dozvoljeni godišnji i dnevni izlov ribe na delu ribarskog područja prikazan je u tabeli 8.

Od 14 zabeleženih vrsta 5 vrsta je alohton (srebrni karaš, beli tolstolobik, amurski čebačok, sunčanica i crni patuljasti somić). Njihovo vraćanje nazad u ribolovnu vodu je zabranjeno, a odnošenje dozvoljeno u neograničenim količinama. Njihov udeo u ukupnoj biomasi je oko 416 kilograma po hektaru.

Tabela 8. Dozvoljeni godišnji i dnevni izlov ribe na ribarskom području u okviru PP „Palić”

Vrsta	dozvoljeni godišnji izlov po vrstama (u kilogramima)	dozvoljeni dnevni izlov po vrstama (u kilogramima)
smuđ	551.6	7.9
grgeč	582.7	8.3

12. USLOVI OBAVLJANJA RIBOLOVNIH AKTIVNOSTI I MERE ZA NJIHOVO UNAPREĐENJE, USLOVI ZA OBAVLJANJE SPORTSKOG RIBOLOVA, KAO I MERE ZA UNAPREĐENJE RIBOLOVNOG TURIZMA NA RIBARSKOM PODRUČJU

Rekreativni ribolov obavlja se udičarskim alatima, a u skladu sa Pravilnikom o načinu, alatima i sredstvima kojima se obavljanja privredni ribolov, kao i načinu, alatima, opremi i sredstvima kojima se obavlja rekreativni ribolov („Službeni glasnik RS“ br. 9/2017 i 34/18) tako da ribolovac može koristiti najviše tri štapa sa po dve udice na svakom štapu. Lov živih mamaca (sitne bele ribe) za rekreativni ribolov obavlja se pomoćnim mrežarskim sredstvima, i to: čerenac sa veličinom okaca od 10 mm i dimenzija 100 x 100 cm, osim na ribolovnim vodama čija je širina manja od 2 metra prema Pravilniku o načinu, alatima i sredstvima kojima se obavljanja privredni ribolov, kao i načinu, alatima, opremi i sredstvima kojima se obavlja rekreativni ribolov („Službeni glasnik RS br.09/2017 i 34/18).

Kao živi mamci za rekreativni ribolov mogu se koristiti vrste čiji lov nije trajno ili privremeno zabranjen, koje nemaju ograničenu najmanju lovnu dužinu i koje se ne nalaze u Prilogu I i II Pravilnika o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni glasnik Republike Srbije“ br. 5/2010, 47/2011, 32/16 i 98/16). U ove svrhe **ne mogu se koristiti alohtone vrste riba** (obe vrste američkog somića *Ameiurus melas* i *Ameiurus nebulosus*, sunčice *Lepomis gibbosus*, amurski čebačok *Pseudorasbora parva*, amurski spavač *Perccottus glenii*, velikousti bas *Micropterus salmoides* i srebrni karaš *Carassius gibelio*).

Rekreativni ribolov može se obavljati, u skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS“, broj 128/2014 i 95/2018 dr.zakon), Naredbom o merama za očuvanje i zaštitu ribljeg fonda („Službeni glasnik RS“, br.56/2015 i 94/2018), isključivo kao dnevni ribolov u periodu letnjeg računanja vremena od 03 do 21 časa, a u periodu zimskog računanja vremena od 05 do 18 časova. Sprovođenje zakona i podzakonskih akta o uslovima ribolova, koji predviđaju mere gajenja, zaštite i lova riba, a u vezi poštovanja lovostaja, minimalnih lovnih dužina, ograničenja ulova i dozvoljenog vremena za ribolov, koje sprovodi i kontroliše stručna i ribočuvarska služba.

Za pojedine vrste riba ove naredbe lovostaja se mogu ustanoviti kako pre tako i posle utvrđenih rokova, što zavisi od hidroloških, klimatskih i dr. faktora uz saglasnost nadležnog Ministra. Što se tiče zaštite riba u smislu lova, Zakonom, odnosno podzakonskim aktom su propisane minimalne lovne dužine i lovostaji, a za čije sprovođenje se brine ribočuvarska služba korisnika.

Za pojedine vrste riba korisnik može ustanoviti lovostaj i izvan utvrđenih rokova uz saglasnost Ministra.

Dozvoljen je neograničen izlov svih alohtonih vrsta: belog tolstolobika *Hypophthalmichthys molitrix*, crnog patuljastog somića *Ameiurus melas*, sunčanice *Lepomis gibbosus*, amurskog čebačoka *Pseudorasbora parva*, babuške *Carassius gibelio*, ulovljenih prilikom obavljanja rekreativnog ribolova.

Kao mere za unapređenje ribolovnog turizma predlažemo:

- Promocija ribolovnog turizma na godišnjim manifestacijama koje bi za cilj imale upoznavanje stanovništva sa ribolovom i ostalim aktivnostima u okviru zaštićenog područja PP „Palić“. U tom smislu, preporučuje se organizovanje takmičenja u ribolovu, kao i takmičenja u kuvanju riblje čorbe. Sve navedeno u saradnji sa Udruženjima sportskih ribolovaca koja gravitiraju na ovom ribolovnom području.

- Promocija ribolova u okviru organizovanih poseta dece školskog i predškolskog uzrasta, kao i raznih organizovanih grupa zainteresovanih za ribolov u zaštićenom području. Akcenat treba staviti na edukaciju posetilaca o vrstama ribe i uslovima za ribolov u zaštićenom području.
- Bitan oblik edukacije ribolovaca početnika je organizovanje radionice „Kad porastem biću ribolovac“, koja pored edukativnog značaja ima za cilj podsticanje odgovornosti mlađih prema životnoj sredini, upoznavanje i zaštita prirodne baštine, upoznavanje sa tradicionalnim načinom lova ribe kako bi se što više uključili u najzdraviji oblik društvene aktivnosti, sport, a istovremeno se družili i provodili vreme u prirodi. Radionica će se uglavnom sprovoditi na terenu, tj. uređenim punktovima u zaštićenom području, u osnovnim školama, na Info-centru Parka prirode u saradnji sa nastavnicima i ribolovcima.
- Priprema promotivnog materijala sa podacima o ribolovnom području, vrstama ribe u Paliću, kao i informacijama o uređenim ribolovnom mestima na celom ribarskom području.
- Radi unapređenja ekoturizma i ribolovnog turizma, realizovaće se i uređenje obale revitalizacijom stepskih i slatinskih staništa koje su karakteristični za ovaj tip jezera, mestimičnom sadnjom grupacija stabala i žbunja, revitalizacijom tršćaka, vodene vegetacije i sl., izgradnjom infrastrukture (npr. odmarališta, osmatračnica, biciklističke i pešačke staze, kante za smeće) na lokalitetima i pod uslovima koje propiše Pokrajinski zavod za zaštitu prirode, uređivanjem ribolovnih mesta uz obalu jezera, kako bi se privukao veći broj posetilaca i rekreativnih ribolovaca, sve u skladu sa ciljevima zaštite, zakonskim propisima, planovima detaljne regulacije i kapaciteta prostora.

Na osnovu Pravilnika o obimu i sadržini programa edukacije rekreativnih ribolovaca („Sl. glasnik RS“, br. 3/2016), upravljač ribarskog područja Parka prirode „Palić“, informisće ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine najkasnije 15 dana pre početka skupa, o planiranom edukativnom skupu, o datumu i mestu održavanja, temama sastanka, predavačima i učesnicima. Takođe, upravljač će nakon održanog skupa, nadležnom ministarstvu dostaviti i izveštaj o realizaciji gore navedenih aktivnosti.

Programom upravljanja ribarskim područjem u zaštićenom području PP "Palić" ribolovne vode za period od 2018. do 2027.godine nisu predviđeni radovi kojima bi se narušila funkcionalnost i stabilnost vodnih objekata , niti su predviđene bilo koje aktivnosti kojima bi se navedeni objekti mogli uništiti i oštetiti. Takođe, ovim Programom nisu predviđene radnje koje bi na bilo koji način uticale na vodni režim. Korisnik je u obavezi da svoje aktivnosti sprovodi u skladu sa vodnim uslovima koje je izdao Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo od 25.02.2019. godine pod brojem 104-325-804/2018-04.Sve eventualne štete koje budu prouzrokovane primenom ovog Programa na vodnim objektima, snosiće upravljač ribarskog područja.

Sve aktivnosti iz ovog Programa nisu u suprotnosti sa vodnim uslovima koje je izdao Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo od 25.02.2019. pod brojem 104-325-804/2018-04., a koji se nalaze u prilogu.

13. ORGANIZACIJA RIBOČUVARSKE SLUŽBE I BROJ RIBOČUVARA

Ribočuvarska služba JP „Palić-Ludaš“ je organizovana u skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda (“Službeni glasnik RS”, broj 128/2014) i Pravilnikom o uslovima i načinu organizovanja ribočuvarske službe i obrascu vođenja evidencije dnevnih aktivnosti ribočuvarske službe („Sl. Glasnik RS“, br. 3/2016).

Ribočuvarska služba trenutno čini 1 licenciran ribočuvar (Pravilnik o uslovima i postupku za izdavanje i oduzimanje licence za ribočuvara, načinu vođenja registra izdatih licenci, kao i o sadržini i načinu vođenja registra privrednih ribara („Sl. Glasnik RS“, br. 2/2016 i 112/2017).

Na osnovu ukupne veličine ribolovnih voda u RP „Palić“ (ukupna dužina obale je oko 23 km, ukupna površina ribolovnih voda je oko 550 ha), pristupačnosti obale, dosadašnjih iskustva ribočuvarske službe, optimalni broj radnih sati mesečno koji je potreban za obavljanje zakonskih obaveza ribočuvara je 160-184 sati, to jest 20-23 radnih dana. Dodatno, pošto se strogo preporučuje kontrolisanje ribolovnih voda u različitim dobima dana, minimalni broj angažovanih ribočuvara trebalo bi da bude 2, uzimajući u obzir i problematiku zamene u slučaju odsutnosti čuvara zbog godišnjih odmora, bolovanja i ostalo.

Sedište ribočuvarske službe locitano je u upravnoj zgradi sa sedištem na Paliću, a za smeštaj koristi objekte Vizitorskog centra „Ludaš“ u Hajdukovu.

Ribočuvari će biti angažovani u okviru svog 8-časovnog radnog vremena u različito doba dana i noći.

Organizacija rada ribočuvarske službe

Organizacija redovnih kontrola na delu ribarskog područja u zavisnosti od pritiska na riblji fond.

Broj ribočuvara = 1

Minimalan broj sati rada (mesečno) po ribočuvaru

1. 160

svega sati rada 160

Angažovani ribočuvar po potrebi će raditi na svim ribolovnim vodama ribarskog područja u okviru Parka Prirode „Palić“, a kojim gazduje JP „Palić-Ludaš“-Palić.

U uslovima vanrednih kontrola broj ribočuvara i broj časova rada prilagođavaće se trenutnim potrebama.

Broj radnih sati koje ribočuvar provodi u redovnoj kontroli, na određenoj ribolovnoj vodi, određuje se u skladu sa potrebama i u skladu sa određenim periodom godine, a sve u skladu sa članom 4. Pravilnika o uslovima i načinu organizovanja ribočuvarske službe i obrascu vođenja evidencije dnevnih aktivnosti ribočuvarske službe („Sl. glasnik RS“ br. 3/2016), ali, na mesečnom nivou, ukupan zbir radnih sati provedenih na terenu je uvek 100%.

Na više delova na ribolovnoj vodi u okviru ovog ribarskog područja postoje uslovi za prirodnu reprodukciju te je potrebno preuzeti strožije mere zaštite ovih prirodnih plodišta, te će korisnik organizovati pojačanu čuvarska službu i dežurstva, tokom cele godine radi sprečavanja negativnog uticaja na stanište riba, posebno u mrestilišnoj zoni u periodu od 1. marta do 31. avgusta.

U zonama posebnih staništa riba nalaze se i prirodna plodišta, gde će se za vreme mresta pojedinih vrsta riba organizovati pojačana čuvarska služba i dežurstva u periodu od 1. marta do 31. avgusta. Kako bi se obezbedili što bolji uslovi za mrest litofilnih i litofitofilnih vrsta preuzeće se aktivnosti održavanja posebnih staništa riba.

Ribočuvari JP „Palić-Ludaš“, pored redovnih zaduženja na određenom delu ribarskog područja imaju obavezu da, po dojavi ili ukazanoj potrebi učestvuju u vanrednim i akcijskim kontrolama i da, po potrebi, budu prisutni na bilo kojoj ribolovnoj vodi kojom korisnik upravlja. Stoga, broj radnih sati, na određenoj vodi podleže variranju.

Ova služba je dobro opremljena tehničkim sredstvima (terenskim vozilima, čamcima sa motorima, sredstvima veze i dr.) i veoma mobilna.

- ribočuvari obilaze teren i opominju posetioce radi sprečavanja nastanka prekršaja,
- ostvaruju saradnju sa lokalnim stanovništvom i

- prijavljaju nelegalne radnje
- distribuira svih vrsta dozvola za rekreativni ribolov.

U obavljanju službe ribočuvari su dužani da kontrolišu sprovođenja pravila unutrašnjeg reda, da obavljaju poslove čuvanja ribolovnog područja (da redovno vode dnevnik obilaska i da beleže nepravilnosti, zapisnički konstatuju nelegalne radnje). Kada ribočuvar, koji koristi aktivnu legitimaciju u obavljanju službe, ustanovi da je učinjena radnja suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili kad postoji opravdana sumnja da je učinjen prekršaj, odnosno krivično delo, ovlašćen je na osnovu zakona da:

- legitimiše lice na ribarskom području
- izvrši pregled plovila
- privremeno oduzme predmete ili alate kojima je izvršen prekršaj ili krivično delo i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog dela i da sve predmete predala Upravljaču
- za lica bez ličnih isprava ili lica koja odbijaju da saopšte svoje lične podatke, a zatečena su u vršenju prekršaja ili krivičnog dela utvrdi identitet uz asistenciju lica u organu unutrašnjih poslova
- o oduzimanju ulova ili tovara čuvar izdaje potvrdu.

Na osnovu Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda (“Službeni glasnik RS”, broj 128/2014 i 95/2018-dr.zakon) i Pravilnika o načinu određivanja i visini naknade štete nanete ribiljem fondu (“Službeni glasnik RS”, broj 3/2016) propisana je visina naknade štete koje su prouzrokovane od strane pravnih i fizičkih lica.

Predmetno ribarsko područje se nalazi unutar granica zaštićenog područja te je Upravljač i ribočuvar kao zaposleni kod Upravljača, u skladu sa članom 68. Zakona o zaštiti prirode obavezan da planira i realizuje aktivnosti na prezentaciji i popularizaciji zaštite i očuvanja faune riba i drugih prirodnih vrednosti.

Edukacija ribočuvara je važan zadatak koji omogućava kvalitetnije čuvanje i komunikaciju ribočuvara sa rekreativni ribolovcima na ovom ribarskom području. Preporuka je da se organizuje škola Hidrobiologije i Ihtiologije u cilju praćenja i razumevanja promena i dešavanja na ribolovnoj vodi u saradnji sa stručnjacima sa Departmana za biologiju i ekologiju, Univerziteta u Novom Sadu.

Na osnovu ukupne veličine ribolovnih voda u RP „Palić“ (ukupna dužina obale je oko 23 km, ukupna površina ribolovnih voda je oko 550 ha), pristupačnosti obale, dosadašnjih iskustva ribočuvarske službe, optimalni broj radnih sata mesečno koji je potrebno za obavljanje zakonskih obaveza ribočuvara je 160-184 sati, to jest 20-23 radnih dana. Dodatno, pošto se strogo preporučuje kontrolisanje ribolovnih voda u različitim dobama dana, minimalni broj angažovanih ribočuvara trebalo bi da bude 2, uzimajući u obzir i problematiku zamene u slučaju odsutnosti čuvara zbog godišnjih odmora, bolovanja i ostalo.

14. PROCEDURE ZA OTKRIVANJE I SUZBIJANJE ZAGAĐIVANJA VODA RIBARSKOG PODRUČJA

Zaštita ribolovnih voda dela ribolovne vode u okviru PP“Palić” ima za meru stalni monitoring od strane stručne i ribočuvarske službe, volonterskih ribočuvara, ekoloških organizacija, građana, ciljem da blagovremeno uoči eventualne promene na vodi i ribiljem fondu, te da neizostavno obavesti nadležne državne organe, koji će naložiti neophodne mere za zaštitu ribolovnih voda.

Ukoliko ove preventivne mere, ne budu dovoljne za suzbijanje zagađenja vodotoka, JP “Palić-Ludaš” -Palić, će blagovremeno izvršiti meru - prebacivanja ribe i rible mladi u najbližu nezagadenu vodu, sa ciljem spašavanja ribiljeg fonda.

Po eventualnim zagađenjima i pomoru riba, nakon procene štete, JP "Palić-Ludaš" - Palić, redovno će utuživati otkrivene zagađivače, za počinjenu štetu ribljem fondu.

Pored mogućih pojedinačnih zagađivača - fizičkih lica, putem deponovanja otpada na obalama jezera, istakanjem cisterni različitih sadržaja, nesavesnim pražnjenjem i ispiranjem poljoprivrednih prskalica i sl., najčešći i najveći uzročnici zagađenja ribolovnih voda ustupljenog dela ribarskog područja, koji će predstavljati predmet posebne pažnje od strane ribočuvarske službe. Značajan problem mogu predstavljati poljoprivredna preduzeća, koja često nekontrolisano i nesavesno upotrebljavaju zaštitna hemijskih sredstava i veštačka đubriva u poljoprivrednoj proizvodnji, na površinama koje gravitiraju ribolovnim vodama.

U cilju zaštite ribolovnih voda, ovog ribarskog područja, potrebno je vršiti kontinuirane analize kvaliteta vode od strane naučnoistraživačkih institucija, Republičkog hidrometeorološkog zavoda, a po ukazanoj potrebi vodoprivredna, ekološka inspekcija i sam korisnik ribarskog područja (januar – decembar). Ukoliko usled zagađenja ribolovne vode, dođe do uginuća ribe, istu treba odmah uzorkovati i u rashladenom stanju dostaviti nadležnom veterinarskom inspektoru, posebno ako isti nije prisutan na mestu akcidenta. Uzorkovanje vode za hemijsku analizu, pored nadležnih službi, može uraditi i sam korisnik ribarskog područja, uzvodno, u samom mestu upuštanja štetnih materija i nizvodno od upusta, a u čistim flašama, koje se u ručnom frižideru odmah transportuju do ustanova koje vrše potrebne analize. Ovakve analize mogu poslužiti kao kontrolne i mogu doprineti otkrivanju zagađivača, protiv kojeg svakako treba podneti odgovarajuću prijavu. Sakupljanje i neškodljivo uklanjanje uginule ribe, treba vršiti isključivo po nalogu veterinarskog inspektora, koji će odrediti način odlaganja i mesto na koje se uginula riba može bezbedno deponovati. Po zapaženom uginuću riba, neophodno je obavestiti nadležnu inspekcijsku službu, ribolovce i javnost, o eventualnoj štetnosti konzumiranja mesa uginule ribe i na kraju sprečiti neovlašćeno sakupljanje i promet iste.

Prema proceni nadležnih organa korisnik može pristupiti izlovljavanju ribljeg fonda i premeštanju istog u najbližu neugroženu ribolovnu vodu. Ovaj postupak vršiti isključivo po dozvoli i nalogu nadležnih državnih organa, ribarskim alatima i odgovarajućim transportnim sredstvima. U okviru finansijskih planova korisnika, opredeljena su namenska sredstva za ovakve situacije.

15. PROGRAM MONITORINGA RIBARSKOG PODRUČJA

Program monitoringa sprovodiće se u skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda fonda ("Službeni glasnik RS", broj 128/2014 i 95/2018-dr.zakon) radi praćenja stanja ribljeg fonda u ribolovnim vodama. Program monitoringa ribarskog područja u okviru PP "Palić" treba da pruži osnovu za racionalno korišćenje prirodnih resursa i plansko gazdovanje ribljim fondom.

Program monitoringa sadrži:

- podatke o ribolovnim vodama sa opisom lokaliteta koji su ispitivani (GPS koordinate, nadmorska visina i sl.);
- osnovne biološke karakteristike ribolovnih voda ribarskog područja zastupljenost pojedinih makrofita, dominantne vrste i biomasa fitoplanktona, dominantne vrste i biomasa zooplanktona, dominantne vrste makrozoobentosa, ostale važnije životinjske vrste koje imaju uticaja na riblji fond (rakovi, vodozemci, gmizavci, ptice i sisari);
- tipove tekućih voda u smislu ihtiocenotičke visinske zonacije i podelu voda prema sastavu ribljeg fonda;

- podatke o sastavu ribljeg fonda: kvalitativno – kvantitativni sastav ribljeg fonda (sistematizovano po redovima, familijama i dr. sa procentnim udelom pojedine vrste u ukupnoj biomasi i abundancija), biomasa i godišnja produkcija zastupljenih ribljih vrsta sa posebnim osvrtom na ribolovno najznačajnije vrste i brste za koje je trajno zabranjen ulov (izraženo u kg/ha ili kg/km rečnog toka);
- popis ribljih plodišta;
- dozvoljeni izlov ribe po vrstama i količinama riba na osnovu godišnjeg prirasta ribljeg fonda;
- popis potencijalnih zagadživača na ispitivanim ribolovnim vodama.

16. PROGRAM EDUKACIJE REKREATIVNIH RIBOLOVACA

Korisnik ribarskog područja u saradnji sa naučno obrazovnim institucijama je spreman da radi na edukaciji ribolovaca koji su kupili dozvole kod nas. Program edukacije će se obavljati na osnovu člana 43. stav 2. Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS”, broj 128/14 i 95/2018-dr.zakon) i Pravilnika o obimu i sadržini programa edukacije rekreativnih ribolovaca ("Sl. glasnik RS", br. 3/2016), koji je propisao Ministar.

Program edukacije sadrži: odredbe Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda, propise o merama za očuvanje i zaštitu ribljeg fonda, propise o načinu, alatima, opremi i sredstvima kojima se obavlja rekreativni ribolov, obaveštenja o propisanim specifičnim uslovima zaštite ribljeg fonda na ribarskom području (režime, ograničenja i zabrane ribolova, sastav ribljeg fonda i dr.), mera za unapređenje zaštite i održivog korišćenja ribljeg fonda, tehnike ribolova, informacije o ribljim vrstama Republike Srbije i druge informacije koje su od interesa za rekreativne ribolovce koje su propisane internim aktima korisnika.

Aktivnu ulogu u edukaciji rekreativnih ribolovaca na terenu preuzimaju licencirani ribočuvari korisnika ribarskog područja.

Edukacija rekreativnih ribolovaca je obaveza korisnika i ona će biti definisana godišnjim programima, kada će se i definisati sa kim i kada će se organizovati.

Korisnici mogu planirati i organizovati zajedničke edukativne skupove ribolovaca za više ribarskih područja.

Korisnik predviđa štampanje edukativne brošure, koje će deliti prilikom realizacije prodaje dozvola za ribolov.

U edukaciji rekreativnih ribolovaca aktivnu ulogu treba da uzme i Pokrajinski Zavod za zaštitu prirode.

Korisnik će pružati i informacije putem sredstava javnog informisanja tokom godine.

17. EKONOMSKI POKAZATELJI KORIŠĆENJA RIBARSKOG PODRUČJA

Sredstva za sprovođenje Programa upravljanja i njegovu realizaciju obezbeđuju se iz prihoda od prodaje dozvola za rekreativni ribolov i budžeta JP „Palić-Ludaš“(tabele 9,10).

Tabela 9. Prihodi i rashodi za period od 2018. do 2022. godine

Prihodi	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Dnevne dozvole za rekreativni ribolov	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Višednevne dozvole za rekreativni ribolov			10.000,00	10.000,00	10.000,00
Godišnje dozvole za rekreativni ribolov	2.200.000,00	2.200.000,00	2.240.000,00	2.280.000,00	2.320.000,00
Prihodi od obavljanja osnovnih delatnosti Korisnika			1.437.000,00	519.800,00	42.600,00
Ukupno prihodi	2.250.000,00	2.250.000,00	3.737.000,00	2.859.800,00	2.422.600,00
Rashodi	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Gorivo, mazivo, rezer. delovi i dr.	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Poribljavanje				300.000,00	200.000,00
Bruto zarade i druga lična primanja	150.000,00	800.000,00	1.300.000,00	1.500.000,00	1.300.000,00
Privremeni program upravljanja i Program uravljanja ribolovnih voda na 10 godina	438.000,00				
Izmene i dopune Programa uravljanja ribolovnih voda na 10 godina			40.000,00		
Monitoring ribljeg fonda			100.000,00		
Edukacija ribolovaca	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Selektivni izlov alohtonih vrsta				100.000,00	100.000,00
Štampanje dozvole sa selektivni ribolov	23.000,00	23.000,00	23.500,00	23.900,00	24.300,00
Štampanje obrazaca E-1	23.000,00	23.000,00	23.500,00	23.900,00	24.300,00
Naknada za koriš. ribar. područja	225.000,00	225.000,00	230.000,00	234.000,00	238.000,00
Naknada za distributere dozvola	112.500,00	112.500,00	115.000,00	117.000,00	119.000,00
PDV (dozvole)	337500	337.500,00	345.000,00	351.000,00	357.000,00
Nabavka zaštitne i ostale prateće opreme za ribočuvare, Nabavka uniforme za ribočuvara	50.000,00	200.000,00	50.000,00	200.000,00	50.000,00
Nabavka vozila			1.500.000,00		
Ukupno Rashodi	1.369.000,00	1.731.000,00	3.737.000,00	2.859.800,00	2.422.600,00

Tabela 10. Prihodi i rashodi za period od 2023. do 2027. godine

Prihodi	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Dnevne dozvole za rekreativni ribolov	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Višednevne dozvole za rekreativni ribolov	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Godišnje dozvole za rekreativni ribolov	2.360.000,00	2.400.000,00	2.440.000,00	2.480.000,00	2.520.000,00
Prihodi od obavljanja osnovnih delatnosti Korisnika	305.400,00				356.600,00
Ukupno prihodi	2.725.400,00	2.460.000,00	2.500.000,00	2.540.000,00	2.936.600,00

Rashodi	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Gorivo, mazivo, rezer. delovi i dr.	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Poribljavanje	200.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Bruto zarade i druga lična primanja	1.300.000,00	1.300.000,00	1.300.000,00	1.300.000,00	1.300.000,00
Privremen program upravljanja i Program uravljanja ribolovnih voda na 10 godina					550.000,00
Izmene i dopune Programa uravljanja ribolovnih voda na 10 godina	40.000,00			40.000,00	
Monitoring ribljeg fonda	100.000,00			100.000,00	
Edukacija ribolovaca	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Selektivni izlov alohtonih vrsta	100.000,00				
Štampanje dozvole sa selektivni ribolov	24.700,00	25.100,00	25.500,00	25.900,00	26.300,00
Štampanje obrazaca E-1	24.700,00	25.100,00	25.500,00	25.900,00	26.300,00
Naknada za koriš. ribar. područja	242.000,00	246.000,00	250.000,00	254.000,00	258.000,00
Naknada za distributere dozvola	121.000,00	123.000,00	125.000,00	127.000,00	129.000,00
PDV (dozvole)	363.000,00	369.000,00	375.000,00	381.000,00	387.000,00
Nabavka zaštitne i ostale prateće opreme za ribočuvare, Nabavka uniforme za ribočuvara	200.000,00	50.000,00	200.000,00	50.000,00	200.000,00
Nabavka vozila					
Ukupno Rashodi	2.725.400,00	2.198.200,00	2.361.000,00	2.363.800,00	2.936.600,00

Planirana finansijska sredstva je moguće korigovati Godišnjim programima, a u skladu sa promenama cene dozola za rekreativni ribolov i kretanja cena riblje mlađi, goriva, zaštitne opreme, sredstava za rad i dr.

18. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE PROGRAMA UPRAVLJANJA RIBARSKIM PODRUČJEM I NAČIN OBEZBEĐIVANJA I KORIŠĆENJA TIH SREDSTAVA

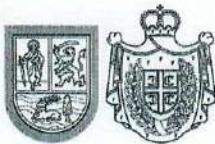
Sredstva za sprovođenje programa i njegovu realizaciju obezbeđuju se iz prodaje dozvola rekreativnim ribolovacima, iz budžeta JP „Palić-Ludaš“ (tabela 13) i iz raznih projekata.

Korekcije plamiranih prihoda i rashoda je moguće izvršiti u Godišnjim programima upravljanja.

Tabela 11. Potencijalna novčana sredstva na strani prihoda
u periodu od 2018 do 2027. godine iznose

1. Godišnje dozvole za rekreativni ribolov	23.480.000,00
2. Dnevne dozvole	500.000,00
3. Višednevne dozvole	100.000,00
4. Prihodi od obavljanja osnovnih delatnosti Korisnika	2.661.400,00
Ukupno	26.741.400,00

Dovodeći u vezi potencijalne prihode od 26.741.400,00 (din.) sa ukupnim troškovima od 24.704.400,00 korisnik ribarskog područja može očekivati poslovanje sa dobitkom od 2.037.000,00 dinara za deset godina ili 203.700,00 dinara na godišnjem nivou.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
**Покрајински секретаријат за
пољопривреду, водопривреду и шумарство**

Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
Т: +381 21 487 44 11; 456 721 F: +381 21 456 040
psp@vojvodina.gov.rs

БРОЈ: 104-325-804/2018-04 ДАТУМ: 25.02.2019. године
35

На основу надлежности Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, согласно члану 118 Закона о водама ("Службени гласник РС", број 30/2010, 93/2012, 101/2016 и 95/2018), у вези са чланом 33 Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АП Војводине“ број 37/2014, 54/2014-испр., 37/2016 и 29/2017) и овлашћења покрајинског секретара истог органа број 104-031-138/2015 од 02.06.2015. године, решавајући по захтеву подносиоца Јавно предузеће „Палић-Лудаш“ Палић, Кањишки пут 17/A, ПИБ 100959253, МБ 08594953, у поступку издавања водних услова, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство издаје

ВОДНЕ УСЛОВЕ

За израду Програма управљања рибарским подручјем „Палић“ за период од 2018. до 2027. године, издају се следећи водни услови:

- Програмом управљања треба предвидети такве радове којима се неће нарушавати функционалност и стабилност водних објеката, нити ће се водни објекти оштећивати.
- Радовима предвиђеним предметним Програмом не смеју се ометати нити спречавати хидротехнички радови и редовно одржавање водних објеката који се налазе на предметном подручју.
- Приликом израде предметног Програма поштовати члан 1 Закона о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016 и 95/2018), којим се уређује правни статус вода, интегрално управљање водама, управљање водним објектима и водним земљиштем, изворима и начину финансирања водне делатности, надзор над спровођењем овог Закона, као и друга питања значајна за управљање водама.
- Чланом 8 Закона о водама дефинисано је водно земљиште и на њему се морају примењивати одредбе Закона о водама. Програм управљања урадити у складу са наведеним.
- Програмом управљања рибарским подручјем поштовати члан 9а Закона о водама којим је дефинисано управљање водним земљиштем у јавној својини, као и члан 10 истог Закона којим је дефинисана намена водног земљишта.
- Предметним програмом управљања водним објектима у јавној својини.
- Израдом Програма поштовати да у близини преградног насипа између сектора II-III, на северној обали II сектора, постоји водозахватна устава која повезује сектор II са црпном станицом „ТУК“, преко које се вода може препумпнати у Одушни канал, делом отвореног профиле, делом цевовода. Траса цевовода је у зеленом појасу обале Лажа Вермеша. Путем Одушног канала може се растеретити IV сектор од вишке воде. Одушни канал се улива у канал Палић-Лудаш иза уставе на Омладинском језеру (Верто, Крваво језеро). Црпна станица

1/5

170
28. 02. 19
Одј. Гаша

„ТУК“ тренутно није у функцији. У блиској будућности очекује се њена реконструкција и стављање у функционално стање.

8. Програмом управљања имати у виду радове на редовном одржавању који се спроводе на предметном подручју:
 - праћење водног режима језера Палић и Омладинског језера (Верто, Крававо језеро),
 - свакодневно присуство инжењера за водни режим и хидрограђевинских радника на каналима и испустима, који обилазе и контролишу функционисање хидротехничких објеката и канала,
 - машинско и ручно кошење каналског профила и обалног појаса, уклањање трске из каналског профила,
 - измуљење каналског профила, што захтева ангажовање великих багера са дугом руком, булдозера за планирање муља по околном терену, као и камиона са нисконосећом приколицом за превоз наведене механизације,
 - хитни санациони радови који захтевају потпуно пражњење каналског профила ради обезбеђења приступа деловима објекта који су иначе под водом и отклањање насталих проблема,
 - радови на уклањању биљне вегетације врше се у периоду од маја до септембра,
 - радови на изуљењу врше се у летњем периоду (јул-август),
 - хитни санациони радови врше се у што краћем року од тренутка настајања потребе (у року од неколико сати, колико је потребно за транспорт механизације).
9. Активности предвиђене предметним Програмом управљања ускладити са наведеним.
10. Забрањен је прилаз уставама на преградним насыпима између I-II, II-III и III-IV сектора, манипулација на њима или преграђивање.
11. За планирање било каквих радова и активности на водном земљишту морају се тражити нови водни услови. Ово важи и за обележавање граница подручја, постављање разних табли и сл.
12. При изради предметног програма уважавати да водни режим каналске мреже не сме бити угрожен. Радови на редовном одржавању, реконструкцији и санацији водних објеката имају приоритет и не могу се условљавати од стране управљача.
13. На левој и десној обали мелиорационих канала налазе се радно-инспекционе стазе за пролаз и рад тешке грађевинске механизације која одржава канале. На овим радно-инспекционим стазама које су ширине 5м у грађевинском и 10м у ванграђевинском реону, не могу се градити објекти (зграде, ограде, шахтови, ознаке и сл). Овај појас треба да буде слободан и у свако доба проходан.
14. Кретање чуварске службе и извођење планираних радова у зони водних објеката мора да буде под надзором и упуством водопривреде. Све евентуалне штете на водним објектима, настале кретањем службe управљача или извођењем програмом планираних радова морају се отклонити у најкраћем року, о трошку управљача.
15. Корисник, управљач је у обавези да видно обележи границе рибарских подручја која су му уступљена, у складу са прописима. Табле са обележјем граница морају бити постављене у складу са условом број 13.
16. Забрањено је у површинске и подземне воде уношење опасних и штетних материја које могу угрозити квалитет (еколошки и хемијски статус), тј. узроковати физичку, хемијску, биолошку или бактериолошку промену воде у складу са чланом 97 и 133 став 1 тачка 9 Закона о водама ("Службени гласник РС", број 30/2010, 93/2012, 101/2016 и 95/2018).
Забрањено је у водотоке испуштати било какве воде осим условно чистих атмосферских. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у водотоке, морају се обавезно комплетно пречистити (предтређман, примарно, секундарно или терцијарно) тако да задовољавају прописане граничне вредности у оквиру Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник

- PC", број 67/11, 48/12 и 1/16) и прописане вредности квалитета ефлуента како се не би нарушило одржавање квалитета воде реципијента (II класе воде) у складу са Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достицање (Службени гласник РС, број 50/12).
17. Програмом предвидети потпуну заштиту земљишта и површинских и подземних вода од загађивања, као и спречити промену постојећег режима вода, у складу са:
- Законом о водама (Службени гласник РС, број 30/10, 93/12, 101/16 и 95/2018);
 - Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достицање (Службени гласник РС, број 67/11, 48/12 и 1/16);
 - Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достицање (Службени гласник РС, број 24/14);
 - Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достицање (Службени гласник РС, број 50/12);
 - Уредбом о класификацији вода (Службени гласник СРС, број 5/68);
 - Правилником о опасним материјама у водама (Службени гласник СРС, број 31/82).
18. Ради очувања и одржавања водих тела површинских и подземних вода, заштитних и других водних објекта, спречавања погоршања водног режима као и вршење радњи којима се може утицати на промену количине и квалитета воде у водотоцима, забране и ограничења дефинисана су чланом 133 Закона о водама ("Службени гласник РС", број 30/2010, 93/2012, 101/2016 и 95/2018).
19. Програм израдити на начин да предвиђене активности ни на који начин не смеју реметити могућност, услове одржавања и функцију водних објекта. Треба да је обезбеђен слободан противајни профил канала, стабилност дна и косина канала, несметан пролаз службеним возилима и механизацији водопривреде у зони водних објекта.
20. За све планиране активности које ће се обављати у оквиру предметних локација, мора се предвидети адекватно техничко решење, у циљу обезбеђења функционалности водних објекта и спречавања загађења земљишта, површинских и подземних вода.
21. Граница и намена водног земљишта над којим право управљања има ЈВП „Воде Војводине“, не могу се мењати без посебне сагласности ЈВП-а „Воде Војводине“.
22. Важност водних услова престаје по истеку годину дана од дана њиховог издавања, ако у том року није поднет захтев за издавање водне сагласности.
23. По завршетку изrade Програма управљања, а пре коначног усвајања, обратити се овом Секретаријату са захтевом за издавање водне сагласности, у складу са чланом 119 Закона о водама.

О бразложење

Подносилац захтева Јавно предузеће „Палић-Лудаш“ Палић, Кањишки пут 17/A, поднео је захтев на О-2 обрасцу од 07.12.2018. године, за водне услове за израду Програма управљања рибарским подручјем „Палић“ за период од 2018. до 2027. године. У писарници покрајинских органа захтев је заведен под бројем 104-325-804/2018-04 од 11.12.2018. године.

Водни услови урађени су на основу следеће документације:

1. Мишљење у поступку издавања водних услова број I-1507/4-18 од 29.01.2019. године, које је издало ЈВП „Воде Војводине“, Нови Сад;
2. Нацрт Програма управљања рибарским подручјем „Палић“ за период од 2018. до 2027. године, Природно-математички факултет, Департман за биологију и екологију, Трг Доситеја Обрадовића 2, Нови Сад;
3. Прегледна карта.

На основу приложene документације констатовано је следеће:
Рибарско подручје у оквиру Парка природе „Палић“ налази се на територији Града Суботице и обухвата парцеле уписане у катастрске општине Нови град, Доњи град и Палић. Заштитна зона Парка природе „Палић“ обухвата површину од 169,13 хектара. У Парку природе „Палић“ установљени су режими заштите I, II и III степена.

Програм управљања рибарским подручјем „Палић“ за период од 2018. до 2027. године садржи:

- податке о кориснику рибарског подручја,
- податке о рибарском подручју,
- основне хидрографске, хидролошке, биолошке, физичке, хемијске и друге карактеристике вода рибарског подручја и податке о еколошком статусу вода,
- податке о рибљим врстама у водама рибарског подручја, процену њихове биомасе и годишње продукције са посебним освртом на риболовно најзначајније врсте и заштићене врсте,
- услове заштите природе,
- време риболова,
- дозвољене технике риболова,
- мере за заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда,
- просторни распоред, границе и мере за заштиту посебних станишта риба, као и мере за спашавање рибљег фонда са плавног подручја,
- програм порињавања по врстама и количинама риба и времену и месту порињавања,
- дозвољени излов рибе по врстама и количини на основу годишњег прираста рибљег фонда,
- услове обављања риболовних активности и мере за њихово унапређење, услове за обављање спортског риболова, као и мере за унапређење риболовног туризма риболовном подручју,
- организацију риболовачке службе,
- процедуре за откривање и сузбијање загађивања вода рибарског подручја,
- програм мониторинга рибарског подручја,
- програм едукације рекреативних риболоваца,
- економске показатеље коришћења рибарског подручја,
- средства потребна за спровођење програма управљања рибарским подручјем и начин обезбеђивања и коришћења тих средстава.

Хидрографски подаци: језеро Палић састоји се од 4 сектора. Сектори су међусобно одвојени преградним наслепима на којима се налазе уставе за регулисање нивоа воде. У сектор II уливају се пречишћене воде са градског уређаја за пречишћавање отпадних вода Града Суботице и Радановачки канал К-1. У сектор IV, који се зове туристички сектор, улива се канал Теша у близини северне обале. На јужној страни IV сектора улива се канал Ором-Палић, који је саставни део Регионалног хидросистема за снабдевање водом „Северне Бачке“ Подсистема Тиса-Палић.

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, у оквиру својих надлежности, дао је водне услове, у складу са одредбама чл. 113-118 Закона о водама („Службени гласник РС“, број 30/2010, 93/2012, 101/2016 и 95/2018).

Према одредби члана 117 став 1 Закона о водама, објекат потпада под тачку 19) планови и програми управљања заштићеним односно рибарским подручјем. На основу члана 43 истог Закона, у смислу водне делатности, у питању је заштита вода од загађивања.

Предметна локација припада сливу Дунава и водном подручју Дунав.

Мишљење ЈВП-а „Воде Војводине“ из Новог Сада, налази се у прилогу аката и њим су предложени услови, који су прихваћени. Приложено Мишљење је обавезан прилог у складу са одредбама члана 118 став 6 Закона о водама.

Услови су дати у складу са одредбама Закона о водама, смерницама из Водопривредне основе РС („Службени гласник РС“, број 11/02) и пратећим подзаконским актима.

Водни услови су уведени у уписник водних услова овог Секретаријата за водно подручје Дунав под редним бројем 208 од 25.02.2019. године, у складу са Правилником о садржини, начину вођења и обрасцу водне књиге („Службени гласник РС”, број 86/10).

ПО ОВЛАШЋЕЊУ ПОКРАЈИНСКОГ СЕКРЕТАРА
В.Д. ПОМОЋНИК СЕКРЕТАРА

Мирољуб Дуњин

Доставити:

- Давно предузеће „Палић-Лудаш” Палић, Кањишки пут 17/А
- Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде- Републичкој дирекцији за воде, Нови Београд, Булевар уметности 2a
- ЈВП-у „Воде Војводине”, Нови Сад, Бул. Михајла Пупина 25
- Надлежном водном инспектору
- Водној књизи
- Архиви

5 / 5

Број: 03 –1108/2
Датум: 06.05.2019.

ЈП „ПАЛИЋ-ЛУДАШ“
24413 Палић
Кањишки пут бр. 17а

На основу вашег Захтева за издавање мишљења на достављени Програм управљања рибарским подручјем „Палић“ за период 2018-2027. године (бр. 338/2019 од 24.04.2019.), а у складу са чланом 9. став 9. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-испр., 14/16 и 95/18-др. закон) и чланом 17. став 9. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Сл. гласник РС“, бр. 128/14 и 95/18-др. закон), Покрајински завод за заштиту природе даје следеће

МИШЉЕЊЕ

**о испуњености услова заштите природе у Програму управљања
рибарским подручјем „Палић“, на подручју Парка природе „Палић“, за
период 2018-2027. године**

Увидом у достављену документацију, констатује се да су у „Програм управљања рибарским подручјем „Палић“ за период 2018-2027. године уграђени сви услови заштите природе које је овај Завод издао за потребе његове израде (Решење о условима заштите природе за израду Програма управљања рибарским подручјем „Палић“, на подручју Парка природе „Палић“, за период 2018-2027. године у, број 03-362/2 од 16.03.2018. године).

Доставити:

- Наслову
- Документацији ЈП „Палић“
- Архиви

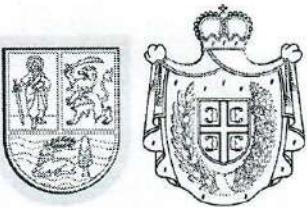
Помоћник директора

Др Слободан Пузовић
По овлашћењу директора
број 06-3015 од 29.10.2018

ЈП „ПАЛИЋ-ЛУДАШ“

Број: 373
Датум: 08.05.2019. год
ПАЛИЋ

Д.Р

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Покрајински секретаријат за
урбанизам и заштиту животне средине

Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад

Т: +381 21 487 4719 Ф: +381 21 456 238

ekourb@vojvodina.gov.rs | www.ekourbapv.vojvodina.gov.rs

БРОЈ: 140-501-798/2019-04 ДАТУМ: 09.08.2019. године

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, вршилац дужности помоћника покрајинског секретара др Ратко Бајчетић, по решењу Покрајинске владе број: 108-112-43/2018-6 од 03.05.2018. године, на основу члана 17. став 8. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда ("Службени гласник РС", бр. 128/2014 и 95/2018-др. закон), члана 22. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник РС", бр. 99/09, 67/12 - одлука УС), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ”, бр. 37/2014, 54/14-др.одлука,37/16 и 29/17) и члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/2016), поступајући по захтеву ЈП Палић-Лудаш, Кањишки пут 17 а, Палић, за давање сагласности на Програм управљања рибарским подручјем у оквиру ПП "Палић" за период 2018-2027. године, доноси

РЕШЕЊЕ

Даје се сагласност на Програм управљања рибарским подручјем у оквиру ПП "Палић" за период 2018-2027. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Корисник рибарског подручја ЈП Палић-Лудаш, Кањишки пут 17 а, Палић, доставио је овом органу дана 17.08.2019. године захтев број 609/2019, за давање сагласности на Програм управљања рибарским подручјем у оквиру ПП "Палић" за период 2018-2027. године. Уз захтев, корисник је приложио предметни програм, Мишљење Покрајинског завода за заштиту природе о испуњености услова заштите природе, број 03-1108/2 од 06.05.2019. године, Решење о водној сагласности број 104-325-389/2019-04 издате од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство и доказ о уплати административних такси.

Након увида у достављену документацију, дописом број 140-501-798/2019-04 од корисника је тражено да допуни захтев ради усклађивања са Законом. Увидом у достављени програм,

JAVNO PREDUZEĆE „PALIĆ-LUDAS”

Број: 693

Дана 12.08.2019. год.
PALIĆ

утврђено је да је предметни програм урађен у складу са чланом 18. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда ("Службени гласник РС", бр. 128/2014 и 95/2018-др. закон) и пратећим подзаконским актима, па је на основу наведеног решено као у диспозитиву.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана од дана његовог уручења.

Доставити:

1. ЈП Палић-Лудаш, Кањишки пут 17 а, Палић
2. Архиви

**ВРШИЛАЦ ДУЖНОСТИ ПОМОЋНИКА
ПОКРАЈИНСКОГ СЕКРЕТАРА**

Др. Ратко Бајчетић

